

ACADEMIA
DE STUDII
ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI

CARTA
ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE DIN
BUCUREȘTI
PROIECT

CUPRINS

Capitolul I. ELEMENTE DE IDENTITATE.....	3
Capitolul II. VIZIUNEA, MISIUNEA ȘI VALORILE FUNDAMENTALE.....	3
Capitolul III. COMUNITATEA UNIVERSITARĂ	6
Capitolul IV. AUTONOMIA UNIVERSITARĂ ȘI RĂSPUNDEREA PUBLICĂ	8
Capitolul V. LIBERTATEA ACADEMICĂ ȘI DEONTOLOGIA UNIVERSITARĂ.....	11
Capitolul VI. PROGRAMELE DE STUDII.....	12
Capitolul VII. ORGANIZAREA PROCESULUI DE EDUCAȚIE ȘI CERCETARE	14
Capitolul VIII. STRUCTURILE UNIVERSITARE DE CONDUCERE	16
Capitolul IX. FUNCȚIILE DE CONDUCERE	25
Capitolul X. FINANȚAREA ȘI PATRIMONIUL ASE	33
Capitolul XI. INTERNAȚIONALIZAREA ASE	36
Capitolul XII. RELAȚIILE DE PARTENERIAT.....	38
Capitolul XIII. MANAGEMENTUL CALITĂȚII UNIVERSITARE	38
Capitolul XIV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSONALULUI DIDACTIC ȘI DE CERCETARE	39
Capitolul XV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE STUDENȚILOR	41
Capitolul XVI. CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ	49
Capitolul XVII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE	58

Capitolul I. ELEMENTE DE IDENTITATE

- Art. 1.** (1) Denumirea oficială este *Academia de Studii Economice din București (ASE)*. Denumirea oficială în limba engleză este: *Bucharest University of Economic Studies*.
- (2) ASE a fost înființată prin Decretul Regal nr. 2978 din data de 6 aprilie 1913, publicat în Monitorul Oficial al Regatului României nr. 12 din 13 aprilie 1913, prin care s-a promulgat de către regele Carol I Legea Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale.
- (3) Sediul ASE este în *România, București, Piața Romană nr. 6, sector 1*. Adresa electronică este www.ase.ro.
- (4) ASE este o entitate cu personalitate juridică, având caracter nonprofit, fiind de interes public, independentă față de ideologii, religii și doctrine politice, atașată tradiției gândirii libere, libertății academice, recunoașterii drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și principiului supremației legii.
- (5) ASE este universitate acreditată de către Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior cu calificativul *Grad de încredere ridicat*.
- (6) Ziua ASE este 6 aprilie.
- (7) Elementele de identitate reprezentate de denumirea oficială Academia de Studii Economice din București și abrevierile: ASE și A.S.E. reprezintă proprietatea ASE și pot fi folosite numai în condițiile legii.
- (8) Reprezintă elemente de identitate: sigiliul, drapelul, imnul, ținuta de ceremonie (robă și tocă) și următoarea siglă:

Capitolul II. VIZIUNEA, MISIUNEA ȘI VALORILE FUNDAMENTALE

Art. 2. ASE funcționează în baza Constituției României, a legislației naționale și a reglementărilor interne.

Art. 3. Organizarea și funcționarea ASE se bazează pe următoarele principii fundamentale:

- a) autonomia universitară;

- b) libertatea academică;
- c) centrarea educației pe student;
- d) prețuirea statutului de educator și formator al cadrului didactic;
- e) răspunderea publică și responsabilitatea socială;
- f) asigurarea calității;
- g) respectarea echității;
- h) eficacitatea managerială și eficiența financiară;
- i) transparența decizională;
- j) subsidiaritatea;
- k) respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare;
- l) parteneriatul cu entități reprezentative pentru mediul instituțional, de afaceri și social;
- m) independența față de ideologii, religii și doctrine politice;
- n) libertatea de mobilitate națională și internațională a membrilor comunității universitare;
- o) consultarea partenerilor sociali în luarea deciziilor.

Art. 4. Academia de Studii Economice din București își propune să fie recunoscută drept unul dintre liderii educației universitare și cercetării în ramurile: științe economice, tehnologia informației și a comunicațiilor, științe administrative, științe juridice, filologie și sociologie în Europa Centrală și de Sud-Est, având impact societal prin contribuția la realizarea și dezvoltarea economiei inteligente, competitive și durabile și administrației publice eficiente.

Art. 5. (1) Academia de Studii Economice din București își asumă misiunea de a pregăti generațiile viitoare, de a contribui la dezvoltarea cercetării de excelență, la formarea elitelor pentru mediul socio-economic și de a dezvolta competențe avansate în domeniile: științe economice, administrarea afacerilor, tehnologia informației și comunicațiilor, științe sociale, științe administrative și științe juridice necesare pentru a susține dezvoltarea unei societăți și a unei economii competitive prin:

- a) *misiunea educațională*: pregătirea studenților pentru a gândi critic și constructiv în moduri care îmbină o viziune sistemică, integrativă și de perspectivă cu explorarea la un nivel detaliat și profund;
- b) *misiunea de cercetare*: contribuția la crearea, îmbunătățirea și aplicarea cunoașterii, stimularea creativității, încurajarea inovării și rezolvarea unor probleme concrete ale economiei și societății;
- c) *misiunea pentru comunitate*: conlucrarea cu comunitatea locală, națională și regională din care facem parte prin cunoașterea provocărilor cu care se confruntă aceasta și oferirea de soluții care să contribuie la rezolvarea acestora și la progresul comunității în era tehnologiei, globalizării și a digitalizării.
- d) *misiunea pentru internaționalizare*: creșterea experienței internaționale pentru studenți și personal didactic și de cercetare; dezvoltarea de programe de studiu cu

dublă diplomă sau cu diplomă comună și internaționalizarea cercetării pentru a menține prestigiul într-o lume interconectată.

(2) Academia de Studii Economice din București își împlinește misiunea prin:

- a) realizarea unui portofoliu diversificat, inovativ și flexibil de programe de studii universitare de licență, masterat și doctorat, și a unui mediu stimulat și creativ de învățare;
- b) dezvoltarea cercetării științifice avansate și crearea de cunoaștere care să contribuie la realizarea unei economii competitive și durabile;
- c) realizarea unui portofoliu de servicii creative, inovative destinate mediului economico-social, care să contribuie la progresul economic, social și cultural al societății;
- d) asigurarea unui management academic performant care să stimuleze și să dezvolte capitalul cognitiv, emoțional și spiritual al membrilor comunității universitare din ASE;
- e) centrarea procesului educațional pe student;
- f) menținerea și consolidarea relațiilor cu ALUMNI;
- g) asigurarea celor mai bune condiții pentru internaționalizare;
- h) asigurarea condițiilor pentru promovarea parteneriatelor la nivel național și internațional;
- i) dezvoltarea unei culturi antreprenoriale bazate pe inovare;
- j) asigurarea bazei logistice și profesionale pentru educația continuă a adulților;
- k) asigurarea transparenței managementului instituțional;
- l) consolidarea spiritului de comunitate universitară.

Art. 6. Valorile care ghidează comunitatea universitară în realizarea viziunii și a misiunii ASE sunt:

- a) **profesionalism** – orientarea către excelență, desfășurarea activităților universitare cu rigurozitate;
- b) **responsabilitate** – asumarea răspunderii, asigurarea credibilității, acceptarea consecințelor acțiunilor proprii;
- c) **integritate** – devotament față de adevăr, onestitate, cinste și onoare, în acord cu Codul de deontologie și etică profesională;
- d) **deschidere pentru colaborare** - dezvoltarea parteneriatelor interuniversitare, a parteneriatelor cu institute de cercetare publice sau private, cu operatorii economici publici sau privați, inclusiv pentru dezvoltarea de programe de studii interdisciplinare, precum și pentru orice alte tipuri de proiecte;
- e) **incluziune** - garantarea în procesul de educație a respectării statutului și drepturilor tuturor membrilor comunității universitare;
- f) **dedicare** – pasiune și entuziasm în desfășurarea actului educațional și de cercetare;
- g) **loialitate** – atașament față de elementele definitorii ale culturii organizaționale a universității;
- h) **încredere** – abilitatea și îndrăzneala de a crede în noi înșine și în capacitatea de a reuși.

Capitolul III. COMUNITATEA UNIVERSITARĂ

Art. 7. (1) Comunitatea universitară este formată din studenți, cursanți, cercetători postdoctorat, personal didactic și de cercetare, personal didactic și de cercetare auxiliar și personal administrativ.

- (2) Calitatea de membru al comunității universitare poate fi dobândită, conform legii, prevederilor prezentei Carte și regulamentelor interne, dacă persoana care solicită acest lucru întrunește cerințele legale corespunzătoare statutului pe care îl va obține.
- (3) Personalitățile din România și din străinătate care dețin sau dobândesc titluri onorifice acordate de ASE aparțin comunității noastre universitare.
- (4) Membrii comunității universitare au obligația să contribuie la realizarea viziunii, misiunii și obiectivelor strategice ale ASE, precum și la promovarea identității și valorilor ASE.
- (5) Membrii comunității universitare au drepturile și îndatoririle stabilite prin reglementările legale în vigoare și prin prezenta Cartă universitară.

Art. 8. (1) Membrii comunității universitare se bucură de libertatea de gândire, de conștiință și de manifestare în activitatea didactică, de cercetare științifică, creație artistică și performanță sportivă.

(2) Membrii comunității universitare au următoarele drepturi fundamentale:

- a) dreptul la dezvoltare și perfecționare profesională;
- b) dreptul de a ataca deciziile care le încalcă drepturile și interesele legitime, în condițiile legii;
- c) dreptul de asociere în sindicate sau asociații, pentru apărarea drepturilor prevăzute de lege.

(3) Drepturile membrilor comunității universitare nu pot fi îngrădite pe baza unor discriminări ținând de condiția socială și materială, de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă.

(4) Membrii comunității universitare au următoarele obligații fundamentale:

- a) obligația de a respecta prevederile legii, ale prezentei Carte și ale regulamentelor, metodologiilor și procedurilor elaborate în aplicarea acesteia;
- b) obligația de a îndeplini îndatoririle profesionale prevăzute în fișa postului și în statul de funcții;
- c) obligația de a respecta, în orice împrejurare, etica și deontologia universitară.

Art. 9. Comunitatea universitară este structurată, după cum urmează:

- a) *studenții* – în cadrul facultăților, la studii universitare de licență, masterat sau doctorat, pe programe de studii, forme de învățământ, ani de studii, serii și grupe de studii;
- b) *cercetătorii postdoctorat* – pe școli postdoctorale, proiecte, pe arii tematice și pe tutorate;
- c) *cursanții* – în cadrul programelor postuniversitare și a celor de formare profesională a adulților;

- d) *personalul didactic și de cercetare* – în cadrul departamentelor, direcțiilor, centrelor sau institutelor de cercetare;
- e) *personalul didactic și de cercetare auxiliar* – în cadrul direcțiilor, compartimentelor, serviciilor și birourilor.
- f) *personalul administrativ* – în cadrul structurilor administrative ale universității.

Art. 10. Structurile de conducere ale ASE promovează valorile dialogului social în relația cu sindicatul reprezentativ al personalului didactic și de cercetare, al personalului didactic și de cercetare auxiliar, al personalului administrativ, acesta concretizându-se în:

- a) participarea reprezentanților sindicatelor reprezentative, cu statut de invitați permanenți, la ședințele structurilor de conducere ale ASE;
- b) negocierea contractului colectiv de muncă;
- c) participarea reprezentanților sindicatelor reprezentative, cu statut consultativ, la elaborarea regulamentului intern al instituției;
- d) asigurarea prezenței reprezentanților sindicatelor reprezentative, respectiv a reprezentanților angajaților, la procesul de negociere a contractului individual de muncă încheiat cu ASE;
- e) soluționarea pe cale amiabilă, prin negocieri între cele două părți, a conflictelor de muncă;
- f) sprijinirea sindicatelor reprezentative, în conformitate cu prevederile legislației incidente, în acțiunile orientate spre dezvoltarea carierei personale și întărirea statutului profesional al angajaților;
- g) consultarea sindicatelor reprezentative în privința îmbunătățirii climatului și condițiilor de muncă;
- h) participarea la stabilirea criteriilor de recompensare a performanței profesionale și asimilate.

Art. 11. (1) Calitatea de student, cercetător postdoctorat sau cursant se obține ca urmare a promovării concursului de admitere, emiterii deciziei de înmatriculare și încheierii contractului de studii universitare.

(2) Calitatea de student o au persoanele care urmează unul dintre ciclurile de studii universitare de licență, masterat și doctorat.

(3) Calitatea de cercetător postdoctorat o au persoanele care au obținut titlul de doctor în științe și au fost admise într-un program postdoctoral de cercetare avansată oferit de ASE, în condițiile legii.

(4) Calitatea de cursant o au persoanele care urmează un program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă, respectiv un program de formare profesională a adulților.

Art. 12. (1) Personalul didactic și cel de cercetare poate fi titular sau asociat.

(2) Au calitatea de titular persoanele care ocupă o funcție didactică sau de cercetare în ASE, obținută prin concurs sau prin examen de promovare, pe o perioadă nedeterminată, precum și personalul didactic menținut în activitate după împlinirea vârstei de pensionare, conform

legislației în vigoare și, respectiv, personalul didactic care beneficiază de rezervare de post în condițiile legii.

(3) Din categoria personalului didactic și a celui de cercetare pot face parte persoanele care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de lege, care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, o conduită morală conformă deontologiei universitare și sunt apte din punct de vedere medical și psihologic pentru îndeplinirea funcției respective.

(4) Personalul angajat pe perioadă determinată are statut de personal didactic asociat și personal de cercetare asociat.

(5) Funcțiile didactice sunt: asistent universitar, lector universitar, conferențiar universitar, profesor universitar.

(6) Ocuparea funcțiilor pe perioadă nedeterminată menționate la alin. (5), este condiționată de deținerea titlului științific de doctor.

(7) Funcțiile de cercetare sunt: asistent de cercetare, cercetător științific, cercetător științific gradul III, cercetător științific gradul II, cercetător științific gradul I.

(8) În ASE poate fi încadrat personal didactic asociat pentru funcțiile de asistent universitar, lector universitar, conferențiar universitar și profesor universitar și personal de cercetare asociat pentru funcțiile de cercetător științific gradul III, cercetător științific gradul II, cercetător științific gradul I.

Art. 13. Echivalarea funcțiilor de cercetare cu funcțiile didactice se realizează conform legislației în vigoare.

Art. 14. Atribuțiile personalului didactic și de cercetare, ale personalului didactic auxiliar și administrativ sunt stabilite în fișa individuală a postului, ce este avizată de conducătorul ierarhic și aprobată de Rector, fiind anexă la contractul individual de muncă.

Capitolul IV. AUTONOMIA UNIVERSITARĂ ȘI RĂSPUNDEREA PUBLICĂ

Art. 15. Autonomia universitară este garantată prin Constituția României și constă în dreptul comunității universitare de a-și stabili viziunea, misiunea, valorile, strategia, structura, organizarea, funcționarea și gestionarea resurselor.

Art. 16. Autonomia ASE presupune exercitarea cumulativă a:

- a) autonomiei instituționale și funcționale;
- b) autonomiei financiare și administrative;
- c) autonomiei didactice și științifice.

Art. 17. (1) Autonomia instituțională și funcțională presupune exercitarea responsabilă de către toate structurile de conducere legal constituite la nivelul ASE și de către membrii comunității

universitare a drepturilor și obligațiilor prevăzute prin lege, prin prezenta cartă și prin regulamentele și metodologiile proprii ASE.

(2) Autonomia instituțională se materializează prin următoarele drepturi atribuite comunității universitare:

- a) de a alege structurile și funcțiile de conducere și persoanele care le pot ocupa;
- b) de a elabora cadrul reglementar și instituțional propriu, cu respectarea legislației în vigoare;
- c) de a selecta membrii comunității universitare.

(3) Autonomia funcțională a ASE se concretizează în dreptul acesteia:

- a) de a înființa, stabili și dezvolta, în condițiile legii, propriile structuri organizatorice;
- b) de a stabili planurile de învățământ în conformitate cu cele mai bune practici naționale și internaționale în domeniu;
- c) de a alcătui statele de funcții în raport cu prevederile planurilor de învățământ și resursele financiare, potrivit legii;
- d) de a conferi titluri didactice și științifice, conform legii;
- e) de a stabili direcții prioritare pentru activitatea de învățământ și cercetarea științifică;
- f) de a iniția și dezvolta parteneriate naționale și internaționale;
- g) de a facilita mobilitatea națională și internațională a membrilor comunității universitare;
- h) de a publica materiale didactice, tratate, compendii, de a edita reviste sau alte lucrări științifice;
- i) de a iniția și realiza orice altă activitate conformă cu prevederile legale și cu acordurile internaționale.

Art. 18. Autonomia financiară și administrativă a ASE se concretizează în dreptul acesteia de a decide:

- a) elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli;
- b) utilizarea în mod transparent a resurselor materiale, financiare și umane de care dispune;
- c) obținerea de resurse proprii din cercetare științifică, activitatea de consultanță de specialitate sau din prestarea de servicii către comunitate;
- d) cuantumul taxelor în conformitate cu prevederile legale;
- e) realizarea de obiective de investiții sau de acțiuni de dotare cu mijloacele fixe și obiectele de inventar necesare desfășurării în cele mai bune condiții a activităților profesionale și științifice;
- f) efectuarea operațiunilor financiar-bancare impuse de implementarea parteneriatelor încheiate la nivel național și internațional;
- g) acceptarea unor donații și legate, în condițiile legii;
- h) afilierea la organizații naționale și internaționale de profil;
- i) acordarea de burse și alte forme de sprijin pentru studenții ASE;
- j) încheierea unor contracte de sponsorizare cu entități publice sau private;
- k) modul de administrare a spațiului universitar și a întregului patrimoniu conform necesităților proprii;
- l) constituirea unor unități de producție sau de prestare de servicii generatoare de venit sau de alte beneficii, cu respectarea legii și a prevederilor prezentei Carte;

m) înființarea, în mod autonom sau prin asociere, după caz, de societăți comerciale, fundații, asociații, unități de învățământ preuniversitar, consorții pentru învățământ dual, cu aprobarea senatului universitar, conform prevederilor legale, cu condiția ca acestea să contribuie la creșterea performanțelor instituției și să nu influențeze negativ în niciun fel activitățile de învățământ și cercetare. Obiectul de activitate al societăților, asociațiilor și/sau fundațiilor trebuie să fie conexe misiunii ASE.

Art. 19. (1) **Autonomia didactică și științifică** a ASE presupune exercitarea tuturor atribuțiilor care pot conduce la oferirea unor programe de studii compatibile cu programe existente pe plan național și internațional și la creșterea vizibilității la nivel internațional a universității.

- (2) Autonomia didactică se concretizează în dreptul structurilor funcționale ale ASE de a decide:
- a) înființarea, reorganizarea sau desființarea, în condițiile legii și ale prezentei Carte, a unor facultăți, departamente, direcții de specializare, programe de studii universitare și postuniversitare;
  - b) conținutul programelor de studii cuprins în planurile de învățământ, fișele disciplinelor și alte documente de natură curriculară;
  - c) managementul activităților de predare și obiectivele didactice, în conformitate cu cerințele Codului cu privire la asigurarea calității;
  - d) criteriile de admitere la programele de studii incluse în oferta educațională și modul de organizare a unor activități de instruire permanentă și perfecționare;
  - e) standardele de evaluare a calității în educație (a programelor de studii și a personalului didactic și de cercetare);
  - f) stabilirea criteriilor specifice de selectare, recrutare și promovare a personalului didactic și de cercetare, în conformitate cu prevederile legale;
  - g) participarea la programele internaționale cu caracter educațional;
  - h) eliberarea de diplome, atestate și certificate de absolvire.
- (3) Autonomia științifică a ASE se concretizează în exercitarea dreptului acesteia:
- a) de a iniția și derula programe de cercetare științifică, inovare și dezvoltare tehnologică;
  - b) de a crea condițiile pentru participarea membrilor comunității universitare (individuali sau în echipe) la competițiile naționale și internaționale pentru obținerea granturilor de cercetare;
  - c) de a edita publicații științifice proprii și de a avea editură proprie;
  - d) de a înființa institute, centre, laboratoare și de a constitui colective de cercetare;
  - e) de a participa la activitățile organizațiilor științifice naționale și internaționale;
  - f) de a evalua, pe baza criteriilor specifice, activitatea de cercetare științifică a membrilor comunității universitare și de a adopta măsurile care se impun.

Art. 20. Răspunderea publică presupune:

- a) respectarea politicilor publice naționale și europene, a legislației în vigoare în domeniul educației și cercetării științifice și a prevederilor prezentei Carte;

- b) aplicarea reglementărilor în vigoare cu privire la asigurarea și monitorizarea calității în învățământul superior;
- c) respectarea principiilor eticii cuprinse în Codul ASE de etică și deontologie profesională;
- d) asigurarea eficienței manageriale și a eficienței utilizării resurselor;
- e) asigurarea transparenței tuturor deciziilor adoptate și a activităților desfășurate;
- f) respectarea drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare.

Capitolul V. LIBERTATEA ACADEMICĂ ȘI DEONTOLOGIA UNIVERSITARĂ

Art. 21. (1) Libertatea academică se manifestă prin:

- a) dreptul membrilor comunității universitare de a produce, dobândi, dezvolta și transmite liber cunoștințe prin cercetare, dezbateri, predare, lectură, publicare. Rezultatele profesionale și științifice obținute în țară și în străinătate vor fi recunoscute în ASE, în condițiile legii și conform reglementărilor interne ale ASE;
  - b) dreptul de a-și selecta membrii comunității universitare, în condițiile legii și conform reglementărilor interne ale ASE;
  - c) dreptul de a cerceta orice temă pentru care se manifestă interesul profesional și științific, cu respectarea normelor de etică și ale codurilor deontologice specifice;
  - d) dreptul de a acorda asistență de specialitate sub formă de consultanță, de a participa la managementul proiectelor și la incubatoare de afaceri;
  - e) dreptul membrilor comunității universitare de a-și exprima liber opiniile cu privire la temele profesionale și științifice;
  - f) dreptul membrilor comunității universitare de a se asocia pentru a-și proteja interesele socioprofesionale;
  - g) accesul membrilor comunității universitare în spațiul universitar, în timpul programului de lucru stabilit și în conformitate cu regulamentele universitare.
- (2) În universitate sunt permise exclusiv activitățile prevăzute de legislația în vigoare și reglementările interne.
- (3) Funcțiile de conducere sau de demnitate publică se pot cumula cu funcțiile didactice sau de cercetare în condițiile legii.

Art. 22. Deontologia universitară presupune:

- a) asumarea tuturor obligațiilor ce rezultă din statutul, poziția profesională, funcția administrativă, competența și autoritatea profesională și științifică;
- b) demnitate, conștiința datoriei, moderație, tact, solidaritate, diligență, corectitudine, loialitate, conduită care să asigure o bună reputație membrilor comunității.

Capitolul VI. PROGRAMELE DE STUDII

Art. 23. Programele de studii reprezintă grupuri de unități curriculare de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare, organizate astfel încât să conducă la obținerea calificării universitare certificate prin diploma și suplimentul la diplomă aferent. Curriculum-ul fiecărui program de studii vizează atingerea rezultatelor învățării ce sunt corelate cu competențele solicitate de ocupațiile corespunzătoare (conform standardelor ocupaționale și/sau Clasificării Europene a Ocupațiilor – ESCO), fiind corelat cu nivelul calificării definit în Cadrul Național al Calificărilor (CNC).

Art. 24. (1) În ASE se organizează programe care asigură:

(a) **formarea inițială**, prin intermediul programelor de studii universitare;

(b) **formarea continuă**, prin programe de studii postuniversitare.

(2) Formarea inițială este structurată pe patru cicluri și se realizează prin programe universitare de scurtă durată și programe de studii universitare organizate pe ciclurile de licență, masterat, doctorat.

(3) Formarea continuă se realizează prin intermediul programelor de studii postuniversitare:

a) programe de studii postuniversitare de formare profesională a adulților;

b) programe de studii postdoctorale de cercetare avansată;

c) programe de formare profesională a adulților.

(4) Formarea profesională a adulților se organizează prin programe care asigură formarea și dezvoltarea profesională continuă, conversia și reconversia profesională sau dezvoltarea personală.

Art. 25. (1) Formele de organizare a programelor de studii universitare pot fi:

a) cu frecvență, pentru studiile universitare de licență, masterat și doctorat;

b) cu frecvență redusă, pentru studiile universitare de licență, masterat și doctorat;

c) la distanță, pentru studiile universitare de licență.

(2) Programele de studii universitare de masterat pot fi:

a) masterat profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale; în această categorie se includ și programele de tip MBA/Executive MBA, ce oferă educație managerială, în concordanță cu tendințele și practicile pieței;

b) masterat de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Programele de studii universitare de masterat de cercetare se organizează exclusiv la forma de învățământ cu frecvență, reglementată conform art. 32 alin. (1) lit. a) din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023;

c) masterat didactic - organizat exclusiv la forma de învățământ cu frecvență.

(3) Admiterea la programele de studii universitare din ASE se face în baza unor regulamente proprii, aprobate de către Senatul universitar, în conformitate cu legislația în vigoare. Cetățenii celorlalte state membre ale Uniunii Europene și ai statelor aparținând Spațiului Economic

European, ai Confederației Elvețiene, precum și cetățenii britanici și membrii familiilor acestora, ca beneficiari ai Acordului privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice 2019/C 384 I/01 candidează în aceleași condiții ca și cetățenii români.

(4) Organizarea și condițiile de desfășurare ale programelor de studii postuniversitare și de formare profesională a adulților sunt stabilite prin regulamente și metodologii proprii și făcute publice, în conformitate cu prevederile legale.

Art. 26. (1) Un program de studii universitare conduce la obținerea unui număr specific de credite de studii transferabile.

(2) Creditele de studii transferabile reprezintă volumul de muncă intelectuală dirijată și/sau independentă, necesară pentru finalizarea de către student a unei discipline din cadrul unui program de studii universitare, completat cu validarea rezultatelor învățării.

(3) Alocarea de credite se face în conformitate cu metodologia Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS/SECT).

(4) Numărul de credite de studii transferabile corespunzătoare fiecărei discipline este precizat în planul de învățământ al fiecărui program de studii.

(5) Numărul creditelor de studii transferabile constituie elementul de referință pe care ASE îl ia în considerare în procesul de recunoaștere a unor studii sau perioade de studii universitare legal efectuate anterior, în același domeniu fundamental, în scopul echivalării și transferării creditelor de studii și a eventualei continuări a studiilor.

(6) Numărul de credite de studii transferabile corespunzătoare fiecărui program de studii, condițiile privind obținerea acestora, recunoașterea perioadelor de studii și a creditelor legal obținute, criteriile de promovare a anului de studii se stabilesc prin regulamente și metodologii aprobate de către Senatul universitar.

(7) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat pentru care pot primi un număr de credite de studii transferabile. Numărul de credite de studii transferabile se aprobă de către Senatul universitar.

Art. 27. Structura anului universitar se aprobă de către Senatul universitar, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 28. (1) Documentele curriculare ale unui program de studiu sunt planul de învățământ și fișele disciplinelor, precum și alte documente curriculare prevăzute de reglementările legale în vigoare.

(2) Structura documentelor curriculare este stabilită prin metodologii specifice, aprobate de Senat, în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Planul de învățământ este elaborat la nivelul facultăților, este avizat de Consiliul facultății și de Consiliul de Administrație și aprobat de Senatul universitar, și contribuie la obținerea calificării, precizând totalitatea componentelor curriculare parcurse în cadrul unui program de studii. Prin

excepție, curriculum-ul pentru departamentul de pregătire a personalului didactic se stabilește de ministerul de resort.

- (4) Fiecărei discipline dintr-un plan de învățământ îi corespunde o fișă a disciplinei.
- (5) Fișa disciplinei este elaborată la nivelul departamentului unde este arondată, precizează următoarele: rezultatele învățării, conținutul predării și învățării și practicile asociate învățării, predării și evaluării, precum și numărul de credite de studii alocate pentru fiecare activitate.
- (6) Fișa de disciplină se elaborează înainte de începerea fiecărui an universitar și nu poate fi modificată pe parcursul acestuia.

Art. 29. (1) Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii din ASE sunt atestate prin diplome, prin certificate sau prin alte acte de studii în conformitate cu legislația în vigoare.

- (2) Actele de studii eliberate de ASE sunt documente oficiale, cu regim special, care confirmă studiile efectuate, titlurile sau calificările dobândite.
- (3) În cazul programelor de studii integrate, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale. Conținutul și formatul acestor acte de studii, precum și limba de redactare a acestora se aprobă de către Senatul universitar.
- (4) Actele de studii eliberate de către ASE, în condițiile legii, pentru aceleași programe de studii, sunt echivalente, indiferent de forma de învățământ absolvită.

Capitolul VII. ORGANIZAREA PROCESULUI DE EDUCAȚIE ȘI CERCETARE

Art. 30. (1) Pentru procesul de educație și cercetare, ASE are în structura sa: facultăți, departamente didactice, departamentul pentru pregătirea personalului didactic, școli doctorale, institute, centre sau laboratoare, unități de proiectare, centre de consultanță, tipografie, editură, publicații, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, unități de cazare și alimentație publică, stațiuni didactice/baze didactice pentru aplicații și performanță în sport, stațiuni experimentale și de cercetare sau alte entități pentru activități de producție și transfer de cunoaștere și tehnologie, centre de competență, cluburi sportive universitare, precum și unități de învățământ preuniversitar.

- (2) ASE poate organiza filiale și extensii universitare, în țară și străinătate.
- (3) ASE își poate dezvolta structuri consultative, la nivelul universității precum și cel al facultăților, formate din reprezentanți ai mediului socioeconomic și personalități din mediul academic, cultural și profesional extern.
- (4) Pentru furnizarea de servicii tehnico-administrative, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite prin planurile strategice și programele operaționale, ASE are în structura sa: bibliotecă, editură, tipografie, muzeu, unități de agrement și sociale, baze sportive, precum și direcții, servicii și alte structuri tehnico-administrative.

(5) Înființarea, funcționarea, desființarea și atribuțiile structurilor de natura celor enumerate la alin. (1), (2), (3) și (4) au la bază legislația în vigoare și sunt reglementate printr-un regulament de organizare și funcționare propus de Consiliul de Administrație și aprobat de Senatul universitar.

Art. 31. (1) Programele de studii universitare de doctorat se organizează în școli doctorale acreditate sau autorizate provizoriu, structurate pe domenii.

(2) Managementul executiv al școlii doctorale este asigurat de un director (asimilat directorului de departament), iar managementul deliberativ și decizional de către Consiliul școlii doctorale care este organizat și funcționează în baza legislației în vigoare, fiind asimilat Consiliului departamentului.

(3) Programul de studii universitare de doctorat are o durată de 4 ani și se desfășoară în cadrul unei școli doctorale sub coordonarea unui conducător de doctorat. Calitatea de conducător de doctorat se dobândește și se menține conform legii.

Art. 32. (1) Facultatea este unitatea funcțională care elaborează și gestionează programele de studii din unul sau mai multe domenii.

(2) Facultatea se înființează, funcționează și se desființează în condițiile legii, la propunerea Consiliului de Administrație și cu aprobarea Senatului universitar.

(3) Facultatea poate avea în structura sa unul sau mai multe departamente, școli doctorale, școli postuniversitare și extensii universitare care sunt responsabile de organizarea programelor de studii pe tipuri și cicluri de studii universitare.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), Bucharest Business School organizează și coordonează exclusiv programele de masterat profesional de tip MBA/Executive MBA prevăzute la art. 58 alin. (2) lit. b) din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023 precum și alte programe postuniversitare destinate exclusiv pregătirii pentru cerințele pieței muncii.

(5) Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic este asimilat facultăților, iar directorul acestuia este asimilat funcției de decan.

(6) Organismul decizional este Consiliul facultății.

(7) Facultatea este reprezentată de către Decan, care răspunde de conducerea acesteia.

(8) Evidența studenților și a situației lor profesionale este de competența secretariatului, care funcționează în cadrul fiecărei facultăți.

Art. 33. (1) Departamentul este unitatea academică funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate.

(2) Departamentul se înființează, funcționează, se reorganizează sau se desființează prin hotărâre a Senatului universitar, la propunerea Consiliului facultății în care funcționează, cu avizul Consiliului de Administrație.

(3) Departamentul poate avea în structura sa centre de cercetare, școli postuniversitare, laboratoare, centre de consultanță și orice alte componente care facilitează crearea și transferul de cunoaștere.

- (4) Departamentul este condus de un director ajutat de un consiliu.
- (5) Organizarea și funcționarea departamentelor se stabilesc printr-un regulament cadru aprobat de către Senat. În baza acestuia, departamentele își pot elabora regulamente de organizare și funcționare proprii în care se pot detalia modalități specifice de organizare, atribuțiile consiliilor departamentului, funcționarea centrelor de cercetare și alte aspecte de natură funcțională.

Capitolul VIII. STRUCTURILE UNIVERSITARE DE CONDUCERE

Art. 34. Structurile universitare de conducere din ASE sunt: Senatul universitar, Consiliul de Administrație, consiliile facultăților, Consiliul pentru Studiile Universitare de Doctorat (CSUD), consiliile departamentelor și consiliile școlilor doctorale.

Art. 35. (1) Senatul universitar garantează libertatea academică și autonomia universitară, reprezintă comunitatea universitară și este cel mai înalt for de decizie și deliberare la nivelul ASE.

(2) Numărul membrilor Senatului universitar este 97.

(3) Senatul universitar este compus din maximum 75% personal didactic și de cercetare și din minimum 25% reprezentanți ai studenților. Toți membrii senatului universitar, fără excepție, vor fi stabiliți prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor titulari, respectiv al tuturor studenților, cu respectarea principiului reprezentativității pe facultăți și departamente. Fiecare facultate va avea reprezentanți în senatul universitar, pe cote-părți de reprezentare rezultate din raportarea numărului personalului didactic și de cercetare titular al facultății sau departamentului la numărul total al personalului didactic și de cercetare titular din ASE în anul universitar în care au loc alegerile.

(4) Numărul de reprezentanți în Senat ai studenților se stabilește plecând de la cota rezultată din raportarea numărului studenților fiecărei facultăți la numărul total al studenților înmatriculați la ASE, în baza unei metodologii proprii.

Art. 36. (1) Mandatul Senatului universitar este de cinci ani.

(2) Membrii personalului didactic și de cercetare pot fi aleși în Senatul universitar dacă au calitatea de titular în ASE și își păstrează mandatul atât timp cât au statutul de titular în ASE.

(3) Pot fi alese ca reprezentanți ai studenților în Senatul universitar persoanele care, la data candidaturii, sunt înmatriculate ca studenți ai ASE. Mandatul este de maximum patru ani, condiționat de păstrarea statutului de student.

(4) În cazul vacantării unor locuri în Senat, se vor organiza alegeri parțiale în cel mult trei luni de la vacantare și se vor ocupa de către persoane provenind de la aceeași structură, pentru menținerea proporționalității pe facultăți, conform Metodologiei de alegeri în vigoare.

(5) Senatul universitar este condus de un președinte, ales prin vot direct și secret de către membrii acestuia. Președintele Senatului conduce ședințele și reprezintă acest for în raport cu Rectorul.

- (6) Senatul universitar se întrunește în sesiuni ordinare, de regulă trimestrial și în sesiuni extraordinare.
- (7) Senatul universitar își desfășoară activitatea în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare.
- (8) Senatul universitar stabilește comisiile de specialitate prin care controlează activitatea conducerii executive a universității.

Art. 37. Senatul universitar adoptă, în termen de maximum 30 de zile de la alegerea Președintelui său, propriul regulament de organizare și funcționare.

- Art. 38.** (1) Senatul în exercițiu are obligația să organizeze, cu minimum trei luni înainte de expirarea mandatului său, referendumul privind stabilirea modalității de desemnare a Rectorului.
- (2) Senatul în exercițiu are obligația să elaboreze și să aprobe metodologia privind alegerile universitare pentru următorul mandat în termen de maximum 60 de zile de la data organizării referendumului de desemnare a Rectorului, astfel încât alegerile universitare să se finalizeze înainte de expirarea mandatului în curs al acestuia.
- (3) Senatul în exercițiu se consideră dizolvat în ziua întrunirii noului Senat.

Art. 39. Senatul universitar are următoarele atribuții:

- (1) aprobă misiunea instituției de învățământ superior, la propunerea rectorului;
- (2) garantează libertatea academică și autonomia universitară;
- (3) elaborează și adoptă Carta universitară, în urma dezbaterii cu membrii comunității universitare;
- (4) aprobă, la propunerea rectorului, planul strategic multianual de dezvoltare instituțională și planurile operaționale;
- (5) aprobă, la propunerea rectorului și cu respectarea legislației în vigoare, structura, organizarea și funcționarea ASE;
- (6) aprobă, la propunerea Rectorului, proiectul de buget și, respectiv, execuția bugetară;
- (7) aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de Etică Universitară a ASE;
- (8) aprobă procedurile privind asigurarea internă a calității precum și Regulamentul Comisiei de evaluare și asigurare a calității;
- (9) aprobă Codul universitar al drepturilor și obligațiilor studentului din ASE, cu respectarea prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului aprobat prin ordin al ministrului de resort;
- (10) încheie contractul de management cu Rectorul;
- (11) controlează, prin comisiile sale de specialitate, activitatea Rectorului și a Consiliului de Administrație;
- (12) validează concursurile publice pentru ocuparea funcțiilor din Consiliul de Administrație;

- (13) aprobă metodologia de concurs și rezultatele concursurilor pentru angajarea personalului didactic și de cercetare și evaluează periodic resursa umană;
- (14) aprobă, la propunerea Rectorului, sancționarea personalului cu performanțe profesionale slabe, în baza unei metodologii proprii, și a legislației în vigoare;
- (15) aprobă, la propunerea Consiliului de Administrație, regulamentele și metodologiile privind:
  - a) admiterea la programele de studii (inclusiv oferta educațională anuală), organizarea, desfășurarea și finalizarea programelor de studii pentru fiecare ciclu de studii universitare;
  - b) ocuparea posturilor didactice și de cercetare;
  - c) conferirea titlurilor și distincțiilor onorifice;
  - d) taxele ce pot fi percepute, reducerea acestora și scutirea de plată;
  - e) măsurile de sancționare a personalului cu performanțe profesionale slabe;
  - f) organizarea și funcționarea structurilor universitare;
  - g) recunoașterea și echivalarea unor studii sau perioade de studii universitare efectuate anterior, în conformitate cu legislația în vigoare;
  - h) acordarea burselor;
  - i) evaluarea anuală a performanțelor academice în vederea menținerii calității de titular în învățământ și/sau în cercetare pentru cadrele didactice care au împlinit vârsta legală de pensionare;
  - j) acordarea gradărilor de merit;
  - k) orice alte aspecte ale activității profesionale și științifice.
- (16) în cazul revocării Rectorului, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data eliberării din funcție prin ordin al ministrului de resort, Senatul universitar desemnează un prorector, în calitate de rector interimar, care să reprezinte universitatea și care devine ordonator de credite până la confirmarea unui nou rector de către ministrul de resort.
- (17) aprobă, la propunerea consiliului de administrație, înființarea, funcționarea, reorganizarea și desființarea structurilor de învățământ și cercetare ale ASE;
- (18) aprobă acordarea dreptului de administrare și folosință asupra activelor patrimoniale;
- (19) aprobă înființarea de societăți comerciale, fundații, asociații, unități de învățământ preuniversitar, consorții pentru învățământ dual, conform prevederilor legale;
- (20) aprobă anual, cu cel puțin trei luni înainte de începerea anului universitar, structura anului, calendarul activităților educaționale specifice semestrelor universitare de studiu, precum și regulamentul privind activitatea profesională a studenților;
- (21) aprobă planurile de învățământ ale programelor de studii;
- (22) stabilește numărul membrilor și componența biroului electoral desemnat să coordoneze procesul de alegeri pentru structurile și funcțiile de conducere;

- (23) aprobă, în situații speciale, la propunerea Consiliului de Administrație, prelungirea duratei programului de studii universitare de doctorat, sau reducerea duratei programului de studii universitare de doctorat, conform legislației în vigoare;
- (24) validează dosarul depus de către candidat și rezoluția de admitere sau de respingere a tezei de abilitare pronunțată de comisia de abilitare;
- (25) aprobă statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare, precum și numărul posturilor pentru personalul didactic și de cercetare auxiliar;
- (26) poate decide mărirea normei didactice săptămânale minime legale, cu respectarea standardelor de asigurare a calității, fără a depăși limita maximă prevăzută de lege;
- (27) aprobă o reducere a normei didactice pentru personalul didactic și de cercetare titular care exercită o funcție de conducere în cadrul ASE, de conducere, îndrumare și control în cadrul ministerului de resort, în instituțiile aflate în subordinea și coordonarea acestuia, precum și al ARACIS sau este ales într-o funcție de demnitate publică, în condițiile legii;
- (28) aprobă, pe baza propunerilor Consiliului de Administrație, efectuarea de activități didactice sau de cercetare de către personalul titular al ASE în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare;
- (29) aprobă acordarea anului sabatic, conform legii;
- (30) aprobă acordarea distincțiilor onorifice;
- (31) aprobă formațiile de studiu și dimensiunile acestora, în acord cu cerințele respectării standardelor de calitate, conform legii;
- (32) aprobă sancționarea disciplinară în condițiile legii;
- (33) stabilește plafoanele de cheltuieli ce pot fi dispuse de Rector doar cu aprobarea Consiliului de Administrație;
- (34) stabilește numărul studenților-doctoranzi care pot fi îndrumați simultan de către un conducător de doctorat, conform legislației în vigoare;
- (35) validează concursurile organizate pentru ocuparea postului de director general administrativ, precum și de director general adjunct administrativ;
- (36) aprobă metodologia de evaluare periodică a rezultatelor și performanțelor personalului didactic și de cercetare din ASE, conform legislației în vigoare;
- (37) aprobă standarde minimale ale rezultatelor activităților didactice și de cercetare asumate de personalul didactic și de cercetare din ASE;
- (38) aprobă, în condițiile legii, acordarea pentru personalul din ASE a următoarelor drepturi:
  - a) acordarea unui concediu plătit cu durată de 6 luni, o singură dată, pentru redactarea unor lucrări în interesul învățământului, pe bază de contract de cercetare ori de editare, în limita fondurilor alocate prin buget, din venituri proprii sau sponsorizări;
  - b) suportarea integrală ori parțială a cheltuielilor de deplasare și de participare la manifestări științifice organizate în străinătate;

- c) suportarea cheltuielilor de transport, dacă nu dispune de locuință în localitatea în care prestează munca;
  - d) reducerea cu 50% a costurilor de cazare, masă și tratament în bazele de odihnă și tratament, finanțată de la bugetul asigurărilor sociale de stat.
- (39) decide în orice alte domenii de activitate universitară, în acord cu legislația în vigoare.

Art. 40. Solicitățile individuale ale membrilor comunității universitare, care, în temeiul prevederilor legii sau ale prezentei Carte universitare, sunt în competența de aprobare a Senatului, se adresează direct acestuia, în scris, prin intermediul Președintelui său, care va solicita, după caz, avizele necesare și le va prezenta, în timp util, plenului.

- Art. 41.** (1) Consiliul de Administrație asigură conducerea operativă a ASE și aplică deciziile strategice ale Senatului universitar.
- (2) Consiliul de Administrație este format din Rector, Prorectori, Directorul CSUD, Decani, Directorul General Administrativ, Directorul General Adjunct Administrativ și un reprezentant al studenților. Un reprezentant al sindicatului reprezentativ participă, în calitate de observator, la ședințele Consiliului de Administrație.
- (3) Consiliul de Administrație este condus de către Rector.

Art. 42. Consiliul de Administrație are următoarele atribuții:

- (1) propune Senatului universitar strategii și politici pe domenii de interes ale ASE;
- (2) avizează și propune Senatului universitar înființarea, funcționarea, reorganizarea și desființarea structurilor de învățământ și cercetare ale ASE;
- (3) elaborează și propune Senatului regulamentele și metodologiile privind:
  - a) admiterea la programele de studii (inclusiv oferta educațională anuală), organizarea, desfășurarea și finalizarea programelor de studii pentru fiecare ciclu de studii universitare;
  - b) ocuparea posturilor didactice și de cercetare;
  - c) conferirea titlurilor și distincțiilor onorifice;
  - d) taxele ce pot fi percepute, reducerea acestora și scutirea de plată;
  - e) măsurile de sancționare a personalului cu performanțe profesionale slabe;
  - f) organizarea și funcționarea structurilor universitare;
  - g) recunoașterea și echivalarea unor studii sau perioade de studii universitare efectuate anterior, în conformitate cu legislația în vigoare;
  - h) acordarea burselor;
  - i) evaluarea anuală a performanțelor academice în vederea menținerii calității de titular în învățământ și/sau în cercetare pentru cadrele didactice care au împlinit vârsta legală de pensionare;
  - j) acordarea gradațiilor de merit;

- k) orice alte aspecte ale activității profesionale și științifice.
- (4) avizează și propune Senatului inițierea unor programe noi de studii și renunțarea la cele care nu mai corespund misiunii ASE sau care sunt inefficiente din punct de vedere educațional sau financiar;
  - (5) stabilește modalitățile de colaborare dintre structurile de conducere ale ASE și sindicatele personalului didactic, de cercetare, tehnic și administrativ și organizațiile studențești legal constituite;
  - (6) propune Senatului, până în luna iunie a fiecărui an, structura anului universitar, regulamentul privind activitatea profesională a studenților, precum și calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu;
  - (7) analizează și înaintază Senatului universitar spre aprobare planurile de învățământ ale programelor de studii;
  - (8) în situații speciale, la propunerea conducătorului de doctorat propune Senatului prelungirea duratei programului de studii universitare de doctorat, conform legislației în vigoare;
  - (9) propune Senatului formațiile de studiu și dimensiunile acestora, cu respectarea standardelor de eficiență și asigurare a calității;
  - (10) propune Senatului, spre aprobare, statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare, precum și numărul posturilor pentru personalul didactic și de cercetare, auxiliar;
  - (11) aprobă propunerile departamentelor de scoatere la concurs a posturilor didactice și de cercetare și a celor propuse pentru promovare;
  - (12) propune Senatului lista posturilor vacante destinate promovării în cariera didactică;
  - (13) validează componența nominală a comisiei de concurs și de examen de promovare în cariera didactică, precum și a comisiilor de contestații;
  - (14) stabilește condițiile de încheiere a contractelor de parteneriat cu instituțiile publice sau operatorii economici;
  - (15) propune Senatului universitar înființarea de societăți comerciale, fundații, asociații, unități de învățământ preuniversitar, consorții pentru învățământ dual, conform prevederilor legale;
  - (16) propune Senatului universitar acordarea anului sabatic;
  - (17) avizează propunerile făcute de către Rector privind repetarea examenului medical complet al angajaților;
  - (18) elaborează bugetul și întocmește bilanțul anual;
  - (19) propune Senatului universitar, în cadrul proiectului de buget, nivelul cheltuielilor de protocol aferente activităților curente;
  - (20) aprobă operațiunile financiare care depășesc plafoanele de cheltuieli stabilite de Senatul universitar;
  - (21) organizează concursul pentru ocuparea postului de Director General Administrativ și de Director General Adjunct Administrativ;
  - (22) propune Senatului, spre avizare, componența și structura Comisiei de etică universitară;

- (23) propune Senatului, spre aprobare, reducerea normei didactice pentru personalul didactic și de cercetare titular care exercită o funcție de conducere în cadrul ASE, de conducere, îndrumare și control în cadrul ministerului de resort, în instituțiile aflate în subordinea și coordonarea acestuia, precum și al ARACIS sau este ales într-o funcție de demnitate publică, în condițiile legii;
- (24) propune Senatului mărirea normei didactice săptămânale minime, cu respectarea standardelor de asigurare a calității și a prevederilor legale incidente, fiind în concordanță cu misiunea asumată;
- (25) la sfârșitul fiecărui an calendaristic, avizează raportul Rectorului referitor la nivelul regiei și la modul în care au fost efectuate cheltuielile pentru granturile de cercetare;
- (26) aprobă cererile de concedii fără plată ale personalului titular didactic și de cercetare care, din proprie inițiativă, solicită să se specializeze sau să participe la cercetare științifică în țară sau în străinătate;
- (27) propune spre aprobarea Senatului acordarea pentru personalul din ASE a următoarelor drepturi:
- a) acordarea unui concediu plătit cu durata de 6 luni, o singură dată, pentru redactarea unor lucrări în interesul învățământului, pe bază de contract de cercetare ori de editare, în limita fondurilor alocate prin buget, din venituri proprii sau sponsorizări;
  - b) suportarea integrală ori parțială a cheltuielilor de deplasare și de participare la manifestări științifice organizate în străinătate;
  - c) suportarea cheltuielilor de transport, dacă nu dispune de locuință în localitatea în care prestează munca;
  - d) reducerea cu 50% a costurilor de cazare, masă și tratament în bazele de odihnă și tratament, finanțată de la bugetul asigurărilor sociale de stat.
- (27) îndeplinește alte atribuții stabilite de Senatul universitar, conform legii.

Art. 43. Pentru buna funcționare a ASE între ședințele Consiliului de Administrație, se constituie Biroul Consiliului de Administrație, format din rector, prorectori, directorul general administrativ și reprezentantul studenților desemnat în Consiliul de Administrație.

Art. 44. (1) Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat (CSUD) este organismul deliberativ alcătuit din 17 membri: cadre didactice, cercetători și studenți-doctoranzi. CSUD coordonează programele de studii universitare de doctorat în cadrul ASE.

- (2) Membrii CSUD care sunt cadre didactice universitare sau cercetători trebuie să aibă dreptul de a conduce doctorate, în țară sau în străinătate și să îndeplinească standardele minimale și obligatorii pentru acordarea atestatului de abilitare în vigoare la data desemnării lor ca membri ai CSUD, aprobate prin ordin al ministrului de resort.
- (3) Mandatul membrilor CSUD pentru cadre didactice este de cinci ani, iar cel al studenților-doctoranzi este de maximum patru ani, condiționate de păstrarea statutului deținut la data alegerii.
- (4) Principalele atribuții ale CSUD sunt:

- a) elaborarea regulamentului instituțional de organizare și desfășurare a programelor de studii universitare de doctorat la nivelul ASE;
  - b) propune Consiliului de Administrație aprobarea înființării, reorganizării și desființării școlilor doctorale din cadrul ASE;
  - c) selectarea conducătorilor de doctorat care pot face parte dintr-o școală doctorală nou-înființată;
  - d) coordonarea parteneriatelor la care participă școlile doctorale din ASE;
  - e) alte atribuții specifice, stabilite prin regulamentul instituțional de organizare și desfășurare a programelor de studii universitare de doctorat, potrivit legii.
- (5) CSUD este condus de un director, a cărui funcție este asimilată celei de prorector.
- (6) Directorul CSUD este desemnat în urma unui concurs public organizat de către Rector, în baza unei metodologii aprobate de către Senatul universitar în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat.

Art. 45. (1) Consiliul facultății reprezintă organismul decizional și deliberativ al facultății.

- (2) Consiliul facultății este format în proporție de maximum 75% din reprezentanții personalului titular didactic și de cercetare și în proporție de minimum 25% din reprezentanți ai studenților.
- (3) Membrii personalului didactic și de cercetare pot fi aleși în Consiliul facultății dacă au calitatea de titular în ASE și își păstrează mandatul numai atâta timp cât au statutul de titular în ASE.
- (4) Pot fi alese ca reprezentanți ai studenților în Consiliul facultății persoanele care, la data candidaturii, sunt înmatriculați ca studenți ai facultății; aceștia își păstrează mandatul numai atâta timp cât își mențin statutul de student deținut la data alegerii lor.
- (5) Reprezentanții personalului didactic și de cercetare sunt aleși prin votul universal, direct și secret al personalului titular didactic și de cercetare din cadrul facultății. Pentru a alege și a fi aleși, membrii personalului didactic și de cercetare titular în ASE sunt înscriși în listele electorale, în conformitate cu prevederile metodologiei de alegeri aprobate de Senat.
- (6) Reprezentanții studenților sunt aleși prin votul universal, direct și secret al tuturor studenților înmatriculați la programele de studii ale facultății.
- (7) În termen de maxim trei luni de la apariția unui loc vacant de membru al Consiliului facultății, se va proceda la alegeri parțiale, organizate în conformitate cu prevederile metodologiei de alegeri.
- (8) Ședințele Consiliului facultății sunt conduse de către Decan.
- (9) Consiliul facultății se întrunește în sesiune ordinară, trimestrial și în sesiuni extraordinare convocate de către Decan sau la cererea unei treimi dintre membrii Consiliului.
- (10) Ședințele Consiliului facultății se desfășoară numai în prezența a cel puțin două treimi dintre membrii săi, iar hotărârile Consiliului facultății se iau cu votul majorității membrilor prezenți.
- (11) Fiecare dintre membrii Consiliului facultății are dreptul la un vot.
- (12) Pentru buna sa funcționare, la nivelul facultății se poate constitui un Birou al Consiliului facultății.

- (13) Biroul Consiliului facultății reprezintă un organism funcțional care exercită atribuțiile stabilite de către Consiliul facultății între ședințele acestui for și se compune din decan, prodecani, directorul/directorii departamentelor și reprezentanți ai studenților. Studenții sunt desemnați în conformitate cu prevederile metodologiei de alegeri și reprezentanți în proporție de minimum 25%.
- (14) Consiliul facultății are următoarele atribuții:
- a) propune strategii și politici în domenii de interes ale facultății;
  - b) aprobă, la propunerea Decanului, structura și organizarea facultății;
  - c) propune către Consiliul de Administrație programele de studii gestionate de către facultate;
  - d) propune Consiliului de Administrație noi programe de studii, precum și renunțarea la cele care nu mai corespund cu misiunea ASE sau care sunt ineficiente din punct de vedere educațional și financiar;
  - e) analizează anual și înaintează spre aprobare Consiliului de Administrație programele de studii oferite în cadrul domeniilor acreditate sau autorizate provizoriu pentru studii universitare de masterat;
  - f) analizează, avizează și înaintează Consiliului de Administrație planurile de învățământ ale programelor de studii;
  - g) controlează activitatea Decanului, Prodecanilor, Directorului Școlii doctorale și Directorilor de departamente și aprobă raportul anual privind starea generală a facultății, gradul de asigurare a calității și de respectare a eticii universitare la nivelul facultății și al departamentelor;
  - h) propune Consiliului de Administrație al ASE înființarea, reorganizarea sau desființarea departamentelor;
  - i) vizează statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare din cadrul departamentelor facultății și le înaintează Consiliului de Administrație;
  - j) avizează propunerile departamentelor de scoatere la concurs a posturilor didactice și de cercetare și lista posturilor vacante destinate promovării în cariera didactică;
  - k) avizează angajarea specialiștilor cu valoare științifică și profesională recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, în calitate de cadre didactice asociate invitate;
  - l) aprobă comisiile de evaluare și reevaluare a studenților;
  - m) avizează minimum 2 candidați pentru concursul de selecție privind ocuparea funcției de Decan al facultății, conform legii;
  - n) stabilește sancționarea disciplinară aplicabilă, după caz, în conformitate cu prevederile art. 175 alin. (4) lit. a) din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023;
  - o) îndeplinește alte atribuții stabilite de lege, Consiliul de Administrație și Senatul universitar.

Art. 46. (1) Consiliul departamentului este structura de conducere de la nivelul departamentului.

(2) Consiliul departamentului este ales prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare în departament.

(3) Consiliul departamentului îl ajută pe Directorul de departament în realizarea conducerii operative a departamentului. Modul de desfășurare a activității Consiliului departamentului se stabilește prin Regulamentul propriu de funcționare.

(4) În termen de maxim trei luni de la apariția unui loc vacant de membru al Consiliului departamentului se vor organiza alegeri parțiale, organizate în conformitate cu prevederile metodologiei de alegeri.

Art. 47. (1) Consiliul Școlii doctorale este structura de conducere de la nivelul acesteia.

(2) Consiliul Școlii doctorale este ales prin votul universal, direct și secret al tuturor membrilor școlii doctorale.

(3) Consiliul Școlii doctorale îl ajută pe Directorul Școlii doctorale în realizarea conducerii operative a acesteia. Modul de desfășurare a activității Consiliului Școlii doctorale se stabilește prin Regulamentul propriu de funcționare.

(4) În termen de maxim trei luni de la apariția unui loc vacant de membru al Consiliului Școlii doctorale se vor organiza alegeri parțiale, organizate în conformitate cu prevederile Regulamentului propriu de funcționare.

Art. 48. Membrii structurilor de conducere anterior menționate își pierd calitatea ca urmare a demisiei sau a încetării calității avută la momentul desemnării.

Capitolul IX. FUNCȚIILE DE CONDUCERE

Art. 49. (1) Funcțiile de conducere sunt următoarele:

- a) rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, directorul general adjunct administrativ, la nivelul ASE;
- b) decanul, prodecanii, la nivelul facultăților;
- c) directorul de departament, la nivelul departamentelor;
- d) director al CSUD, funcție asimilată cu cea de prorector;
- e) directorul de filială la nivelul filialei funcție asimilată cu cea de prorector;
- f) directorul de extensie universitară, funcție asimilată cu cea de director de departament;
- g) directorul școlii doctorale, funcție asimilată cu cea de director de departament.

(2) Funcțiile de la alin. (1) nu se pot cumula.

(3) Nu pot ocupa funcțiile de conducere prevăzute la alin. (1) persoanele condamnate penal definitiv pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni pentru care nu a intervenit reabilitarea.

Art. 50. În cazul vacanței unei funcții de conducere, se organizează alegeri parțiale sau concurs public, după caz, în termen de maximum trei luni, în baza metodologiei în vigoare la data ocupării funcției vacante.

Art. 51. (1) Rectorul este reprezentantul legal al ASE în relația cu terți, realizează conducerea executivă și este ordonatorul de credite al ASE. Rectorul poate delega atribuțiile și calitatea de ordonator de credite către prorectori, pe domeniile lor de competență.

(2) Rectorul este desemnat de către comunitatea universitară prin modalitatea aprobată prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare, precum și al reprezentanților studenților în Senatul universitar și în consiliile facultăților.

(3) Durata mandatului Rectorului este de cinci ani.

(4) O persoană nu poate ocupa funcția de Rector al ASE pentru mai mult de două mandate.

(5) În calculul numărului maxim de mandate prevăzut la alin. (4) se iau în considerare și mandatele de cinci ani incomplete, întrerupte în urma demisiei, demiterii sau suspendării.

(6) În cazul exercitării unei funcții de membru al Guvernului sau de secretar de stat, Rectorul are obligația de a se suspenda din funcție pe perioada exercitării respectivei demnități.

(7) Rectorul desemnat este confirmat prin ordin al ministrului, conform legii, în termen de 30 de zile de la data selecției.

(8) Rectorul confirmat încheie un contract instituțional cu ministrul de resort.

(9) Rectorul confirmat încheie, pentru durata mandatului său, un contract de management cu Senatul universitar, care cuprinde indicatorii de performanță, drepturile și obligațiile părților contractuale.

Art. 52. Rectorul are următoarele atribuții:

(1) realizează managementul operativ al ASE;

(2) conduce Consiliul de Administrație;

(3) convoacă Senatul universitar în ședințe extraordinare;

(4) negociază și semnează contractul instituțional cu ministerul de resort;

(5) încheie contractul de management cu senatul universitar;

(6) este responsabil pentru organizarea și desfășurarea activității de gestionare a actelor de studii și a documentelor universitare de către instituție;

(7) propune spre aprobare Senatului universitar structura și reglementările de funcționare ale ASE;

(8) organizează concursul public pentru selectarea decanilor facultăților și emite deciziile de confirmare a acestora;

(9) organizează concursurile pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare;

(10) anual, supune spre aprobare Senatului universitar proiectul de buget și, respectiv, raportul privind execuția bugetară;

(11) răspunde de buna gestionare a patrimoniului ASE și de corecta lui gestiune financiară;

- (12) alocă, din resursele ASE, fonduri pentru stimularea prioritară a celor mai performante departamente și structuri;
- (13) propune Senatului universitar, pe baza evaluării interne, reorganizarea sau desființarea departamentelor, centrelor sau institutelor de cercetare neperformante, fără a prejudicia studenții și procesul de educație și cercetare;
- (14) semnează actele oficiale, diplomele și actele financiar-contabile întocmite și emise de către ASE;
- (15) emite decizii privind regimul matricol al studenților;
- (16) emite, în scris, decizii privind angajarea, sancționarea, modificarea și încetarea raporturilor de muncă ale angajaților ASE;
- (17) formulează, prin serviciile de specialitate, acțiuni în contencios administrativ, în vederea anulării diplomei de doctor, pentru diplomele acordate de instituția de învățământ superior, dacă diploma de doctor a intrat în circuitul civil și a născut drepturi subiective garantate de lege, conform art. 172, alin. (8), din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023;
- (18) aprobă atribuțiile personalului didactic auxiliar și ale celui administrativ, stabilite în fișa individuală a postului;
- (19) asigură buna desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, precum și a examenelor de promovare în cariera didactică, în condițiile respectării standardelor de calitate în mediul universitar, de etică universitară, și legislației în vigoare;
- (20) aprobă componența și structura Comisiei de etică universitară propusă de către Consiliul de Administrație și avizată de către Senatul universitar;
- (21) propune Consiliului de Administrație repetarea de către angajați a examenului medical complet în situații de inaptitudine profesională de natură psiho-comportamentală;
- (22) urmărește aplicarea prevederilor Regulamentului intern, Codului de etică și deontologie profesională universitară, precum și a celorlalte decizii interne ale ASE;
- (23) prezidează Comisia de concurs pentru desemnarea Directorului General Administrativ și a Directorului General Adjunct Administrativ și îi numește pe post, în condițiile legii;
- (24) prezintă, în fața Senatului universitar, rapoarte privind îndeplinirea misiunii și a obiectivelor strategice ale ASE;
- (25) îndeplinește alte atribuții stabilite de Senatul universitar, în conformitate cu Contractul de management și legislația în vigoare.
- (26) În aplicarea răspunderii publice, Rectorul:
  - a) prezintă Senatului universitar, în luna martie a fiecărui an, raportul privind starea ASE;
  - b) face publice deciziile sale și pe cele ale Consiliului de Administrație;
  - c) declară anual, pe propria răspundere, capacitatea de școlarizare a ASE în conformitate cu legea.

Art. 53. (1) Rectorul poate fi demis de către Senatul universitar când este constatată cel puțin una din următoarele situații:

- a) nu-și îndeplinește indicatorii de performanță asumați prin contractul de management și nu respectă celelalte obligații specificate în acesta;
- b) încalcă legislația și normele de etică universitară;
- c) aduce prejudicii intereselor și prestigiului ASE;
- d) se află într-una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de lege pentru funcția de Rector.

(2) Rectorul poate fi revocat de către ministrul de resort, în condițiile legii, după consultarea Senatului universitar.

Art. 54. (1) Prorectorii sunt numiți de către Rector, cu consultarea Senatului universitar, dintre membrii comunității universitare a ASE, și exercită sarcini, competențe și responsabilități stabilite de către Rector, după ce și-au exprimat acordul scris de susținere executivă a planului managerial al acestuia.

(2) Numărul prorectorilor din ASE este de 7.

(3) Sarcinile prorectorilor sunt stabilite de către Rector și vizează:

- a) organizarea programelor de studii universitare, postuniversitare și formare profesională;
- b) cercetarea, dezvoltarea și inovarea științifică;
- c) relațiile internaționale;
- d) relațiile publice și promovarea imaginii ASE;
- e) parteneriatele pe plan național;
- f) asigurarea calității;
- g) viața studențească;
- h) activități sociale, culturale și sportive;
- i) organizarea procesului de obținere a fondurilor europene;
- j) managementul financiar;
- k) managementul logisticii și al infrastructurii universitare;
- l) conservarea patrimoniului ASE;
- m) finanțarea investițiilor și a activităților de bază;
- n) alte atribuții.

(4) Durata mandatului de Prorector este de 5 ani iar numărul mandatelor este de maxim 3.

(5) Prorectorul răspunde pentru activitatea sa în fața Rectorului.

(6) Prorectorul poate fi demis de către Rector, în urma consultării Senatului universitar, dacă nu-și îndeplinește sarcinile cuprinse în decizia de numire și în fișa postului, încalcă legislația și normele de etică universitară, se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de lege sau aduce prejudicii intereselor ASE.

Art. 55. (1) Directorul CSUD conduce Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat. Funcția de director al CSUD se ocupă prin concurs organizat de către rector, în conformitate cu Regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat.

(2) Directorul CSUD poate fi demis de către Rector, în urma consultării Senatului universitar, dacă nu-și îndeplinește sarcinile cuprinse în decizia de numire și în fișa postului, încalcă legislația și normele de etică universitară, se află în una dintre situațiile de incompatibilitate-prevăzute de lege sau aduce prejudicii intereselor ASE.

Art. 56. (1) Directorul General Administrativ conduce structura administrativă a ASE și răspunde de buna gestionare economico-financiară a ASE.

(2) Postul de Director General Administrativ se ocupă prin concurs organizat de către Consiliul de Administrație, iar rezultatele concursului sunt validate de către Senatul universitar. Numirea pe post se realizează de către Rector.

(3) Directorul General Administrativ poate fi demis de Rector, în urma consultării Consiliului de Administrație, în următoarele situații: nu este de acord cu susținerea executivă a planului managerial al noului rector; nu-și îndeplinește sarcinile cuprinse în decizia de numire și în fișa postului, încalcă legislația și normele de etică universitară sau aduce prejudicii intereselor ASE.

Art. 57. (1) Directorul General Adjunct Administrativ este subordonat Directorului General Administrativ și conduce componente ale structurii administrative stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare și prin organigrama structurii tehnico-administrative aprobate de Senatul Universitar.

(2) Postul de Director General Adjunct Administrativ se ocupă prin concurs organizat de către Consiliul de Administrație, iar rezultatele concursului sunt validate de către Senatul universitar, iar numirea pe post se realizează de către rector.

(3) Directorul General Adjunct Administrativ poate fi demis de Rector, în urma consultării Consiliului de Administrație, în următoarele situații: nu este de acord cu susținerea executivă a planului managerial al noului rector; nu-și îndeplinește sarcinile cuprinse în decizia de numire și în fișa postului, încalcă legislația și normele de etică universitară sau aduce prejudicii intereselor ASE.

Art. 58. (1) Decanul reprezintă facultatea în relația cu terți, răspunde de managementul acesteia, iar durata mandatului este de cinci ani.

(2) Decanul este selectat prin concurs public, organizat de noul Rector și validat de Senatul universitar.

(3) Decanul, numit prin decizia Rectorului, devine membru de drept al Consiliului de Administrație al ASE pe durata mandatului acestuia.

(4) Decanul are următoarele atribuții:

- a) conduce ședințele Consiliului facultății;
- b) aplică hotărârile Senatului universitar, ale Consiliului de Administrație, ale Rectorului și ale Consiliului facultății;
- c) numește prodecanii și stabilește sarcinile acestora;

- d) răspunde de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea relațiilor contractuale de muncă ale personalului din facultate, conform legii;
- e) răspunde pentru buna desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, precum și a examenelor de promovare în cariera didactică, cu respectarea normelor de calitate, de etică universitară și a legislației în vigoare;
- f) avizează fișa postului personalului didactic și de cercetare, a personalului didactic auxiliar din facultate, conform legii;
- g) semnează actele privind activitatea facultății, diplome și certificate, conform prevederilor legale, răspunzând pentru corectitudinea acestora;
- h) propune către rector sancțiunile disciplinare stabilite de către Consiliul facultății sau Comisia de etică universitară, conform legii;
- i) decide anularea rezultatului unei evaluări sau rezultatele unui examen, dacă acesta a fost obținut prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară; Decanul poate dispune reorganizarea examenului;
- j) prezintă anual Consiliului facultății, în luna februarie, un raport privind starea facultății;
- k) prezintă anual și ori de câte ori este nevoie rapoarte Consiliului de Administrație;
- l) solicită directorilor de departamente ale facultății prezentarea, în Consiliul facultății, a rapoartelor anuale după ce acestea au fost dezbătute de către membrii departamentului;
- m) face publice propriile decizii și pe cele ale Consiliului facultății;
- n) răspunde de managementul calității și de managementul financiar al resurselor atrase ale facultății;
- o) îndeplinește orice alte sarcini stabilite de către Consiliul facultății, Consiliul de Administrație și Senatul universitar.

(5) Decanul poate fi demis de către Rector în urma consultării Consiliului facultății, dacă este constatată cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) a încălcat dispozițiile Codului de etică și deontologie universitară cu privire la conflictul de interese;
- b) se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale în vigoare și de Codul de etică și deontologie universitară;
- c) nu-și îndeplinește indicatorii de performanță managerială stabiliți prin decizia de numire;
- d) nu-și îndeplinește sarcinile stabilite în fișa postului;
- e) încalcă legislația și normele de etică universitară;
- f) aduce prejudicii intereselor și prestigiului ASE.

Art. 59. (1) O facultate are trei prodecani, numiți de către Decan după consultarea Rectorului.

(2) Sarcinile prodecanilor sunt stabilite de către Decan.

(3) Un prodecan poate fi destituit de către Rector, la propunerea Decanului, dacă este constatată cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) a încălcat dispozițiile Codului de etică și deontologie universitară cu privire la conflictul de interese;

- b) se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale în vigoare și de Codul de etică și deontologie universitară;
- c) nu-și îndeplinește sarcinile stabilite în fișa postului;
- d) încalcă legislația și normele de etică universitară;
- e) aduce prejudicii intereselor și prestigiului ASE.

Art. 60. (1) Directorul de departament asigură conducerea operativă a departamentului.

(2) Directorul de departament este ales prin vot universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare, titulare ale departamentului.

(3) În urma validării rezultatelor alegerilor de către Senatul universitar, Directorul de departament este numit prin decizia Rectorului.

(4) Directorul departamentului are următoarele atribuții:

- a) elaborează statele de funcții, conform prevederilor legale, și controlează îndeplinirea sarcinilor prevăzute în acestea;
- b) contribuie la elaborarea și implementarea planurilor de învățământ;
- c) întocmește fișele de post pentru personalul didactic și de cercetare, personalul didactic auxiliar și personalul administrativ din cadrul departamentului;
- d) coordonează activitatea de cercetare din departament;
- e) răspunde de managementul calității și de managementul financiar al resurselor atrase ale departamentului;
- f) răspunde de organizarea selecției, de evaluarea periodică, formarea, motivarea și propune încetarea relațiilor contractuale de muncă ale personalului din departament, conform legii;
- g) propune scoaterea la concurs a posturilor didactice și de cercetare și lista posturilor vacante destinate promovării în cariera didactică;
- h) propune ocuparea posturilor didactice vacante în regim de plata cu ora, în condițiile legii;
- i) răspunde de buna organizare a concursurilor de ocupare a posturilor din departament și a examenului de promovare în cariera didactică, cu respectarea normelor de calitate, de etică universitară și a legislației în vigoare;
- j) propune Consiliului facultății mărirea normei didactice a personalului care nu desfășoară activități de cercetare științifică sau echivalente acestora, precum și, în cazuri de excepție, diminuarea normei didactice minime și completarea acestora cu activități de cercetare științifică, în condițiile legii;
- k) participă la stabilirea competențelor generale, de specialitate și transversale, aferente programelor de studii la a căror curriculum contribuie disciplinele aflate în coordonarea departamentului;
- l) avizează cererile de acordare a anului sabatic, în condițiile legii;
- m) îndeplinește sarcinile prevăzute în fișa postului;
- n) îndeplinește orice alte sarcini privind îmbunătățirea activităților de educație și cercetare desfășurate în cadrul departamentului.

Art. 61. Directorul de departament poate fi revocat din funcție de către Rector, cu aprobarea Senatului, dacă se constată cel puțin una dintre următoarele situații:

- a) a încălcat dispozițiile Codului de etică și deontologie universitară cu privire la conflictul de interese;
- b) se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale în vigoare și de Codul de etică și deontologie universitară;
- c) a încălcat îndatoririle ce îi revin, conform fișei postului;
- d) aduce prejudicii intereselor și prestigiului ASE;
- e) la cererea majorității simple a personalului titular didactic și de cercetare din departament.

Art. 62. (1) Directorul Școlii doctorale asigură conducerea operativă a acesteia.

(2) Directorul Școlii doctorale este numit de către CSUD, la propunerea Consiliului Școlii doctorale, în urma alegerilor la care participă toți conducătorii de doctorat care fac parte din aceasta.

(3) Directorul Școlii doctorale are următoarele atribuții:

- a) reprezintă Școala doctorală în raporturile cu alte structuri de conducere din universitate;
- b) coordonează procesul de elaborare și revizuire, ori de câte ori se impune, a Regulamentului Școlii doctorale;
- c) răspunde de derularea corespunzătoare a procesului de acordare a calității de membru al Școlii doctorale;
- d) răspunde de derularea corespunzătoare a procesului de revocare a calității de membru al Școlii doctorale prin consultarea tuturor conducătorilor de doctorat titulari;
- e) coordonează procesul de fundamentare a propunerilor de înmatriculare și exmatriculare a studenților doctoranzi ai Școlii doctorale;
- f) coordonează procesul de fundamentare a propunerilor de întrerupere sau prelungire a programului de doctorat al unui student doctorand în baza unor motive temeinice;
- g) coordonează procesul de evaluare a dosarelor de abilitare și propune comisia de abilitare;
- h) decide cu privire la schimbarea conducătorului de doctorat al unui student doctorand în baza unor motive temeinice, conform prevederilor legale;
- i) avizează componența comisiilor de susținere publică a tezelor de doctorat;
- j) asigură autoevaluarea periodică a Școlii doctorale, în vederea clasificării acesteia, conform legii;
- k) asistă evaluatorii în procesul de evaluare externă și internă a Școlii doctorale.

(4) Directorul Școlii doctorale poate fi revocat din funcție de către CSUD dacă se constată cel puțin una din următoarele situații:

- a) a încălcat dispozițiile Codului de etică și deontologie universitară cu privire la conflictul de interese;
- b) se află în una din situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale în vigoare și de Codul de etică și deontologie universitară;
- c) a încălcat îndatoririle ce îi revin, conform fișei postului;
- d) aduce prejudicii intereselor și prestigiului ASE;

e) la cererea majorității simple a conducătorilor de doctorat, membri ai Școlii doctorale.

Art. 63. (1) Directorul de filială asigură managementul și coordonarea operativă a filialei, urmărind calitatea și eficiența în activitățile derulate în cadrul acesteia, precum și dezvoltarea ei adecvată strategiei instituției de învățământ superior, conform regulamentului propriu de organizare și funcționare.

- (2) Funcția de conducere de director de filială se ocupă prin concurs organizat de consiliul de administrație al instituției de învățământ superior. Președintele comisiei de concurs este rectorul instituției sau o persoană desemnată de către acesta. Validarea concursului se face de către senatul universitar, iar numirea pe post, de către rector.
- (3) Funcția de director de filială este asimilată cu cea de prorector.
- (4) Directorul de filială poate fi demis de către Rector, în urma consultării Senatului universitar, dacă nu-și îndeplinește sarcinile cuprinse în decizia de numire și în fișa postului, încalcă legislația și normele de etică universitară, se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de lege sau aduce prejudicii intereselor ASE.

Art. 64. (1) Directorul extensiei universitare asigură managementul și coordonarea operativă a extensiei, urmărind calitatea și eficiența în activitățile derulate în cadrul acesteia, precum și dezvoltarea ei adecvată strategiei instituției de învățământ superior și a facultății, conform regulamentului propriu de organizare și funcționare.

- (2) Funcția de director de extensie universitară se ocupă prin concurs organizat de către rectorul universității.
- (3) Funcția de director de extensie universitară este asimilată cu cea de director de departament.
- (4) Directorul de extensie universitară poate fi revocat din funcție de către Rector, cu aprobarea Senatului, dacă se constată cel puțin una dintre următoarele situații:
  - a) a încălcat dispozițiile Codului de etică și deontologie universitară cu privire la conflictul de interese;
  - b) se află în una dintre situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale în vigoare și de Codul de etică și deontologie universitară;
  - c) a încălcat îndatoririle ce îi revin, conform fișei postului;
  - d) aduce prejudicii intereselor și prestigiului ASE.

Capitolul X. FINANȚAREA ȘI PATRIMONIUL ASE

Art. 65. (1) ASE funcționează ca instituție finanțată din fondurile alocate de la bugetul de stat prin intermediul ministerului de resort, venituri alocate de la alte ministere, autorități sau instituții publice centrale și locale, venituri proprii, dobânzi, donații, dividende, sponsorizări și taxe percepute în condițiile legii de la persoane fizice și juridice, române sau străine, împrumuturi și ajutoare externe și alte surse potrivit legii.

(2) Resursele financiare proprii ale ASE se constituie din:

- a) taxe de școlarizare de la studenți români și străini;
- b) taxe de școlarizare pentru cursurile postuniversitare;
- c) taxe pentru reînmatriculări, reexaminări, alte taxe percepute de ASE, etc.
- d) venituri realizate din cursurile de specializare, perfecționare și doctorat;
- e) venituri realizate din contracte de cercetare științifică cu finanțare națională, internațională și mediul de afaceri;
- f) venituri din servicii de consultanță pentru organizațiile publice și private;
- g) veniturile din serviciile de editare;
- h) venituri obținute din taxe de înscriere pentru concursul de admitere;
- i) venituri obținute prin vânzarea cărților, manualelor, cursurilor universitare, revistelor etc.;
- j) venituri din chirii din spațiile disponibile;
- k) venituri din regia de cămin și din activitatea cantinei;
- l) sponsorizare și donații din țară și străinătate;
- m) venituri din microproducție, prestări de servicii, activități comerciale, etc.
- n) veniturile din dobânzi.
- o) alte surse conform legislației în vigoare.

(3) Destinația resurselor financiare proprii se stabilește de către Consiliul de administrație și se aprobă de Senatul universitar odată cu aprobarea bugetului anual și vizează plata drepturilor salariale, achiziția de bunuri și servicii și finanțarea cercetării științifice și dezvoltarea instituțională, prin investiții în infrastructura necesară educației și cercetării, acordarea de burse pentru studenți și alte cheltuieli conform prevederilor legale.

(4) Toate resursele de finanțare ale ASE se constituie ca venituri proprii. Veniturile sunt utilizate în condițiile autonomiei universitare și sunt gestionate integral de universitate, în condițiile legii.

(5) Finanțarea ASE de la bugetul de stat prin intermediul ministerului de resort se realizează pe bază de contracte încheiate cu acesta.

(6) ASE poate beneficia de fonduri pentru dezvoltare instituțională, alocate pe baza competițională.

(7) Fondurile alocate cercetării științifice sunt venituri proprii ale universității și se utilizează conform autonomiei universitare.

(8) Fondurile rămase la finalul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional și complementar, precum și fondurile aferente cercetării științifice universitare și veniturile proprii rămân la dispoziția instituțiilor de învățământ superior și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției, fără vărsăminte la bugetul de stat și fără afectarea alocațiilor de la bugetul de stat pentru anul următor.

Art. 66. (1) Cheltuielile ASE se fac cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Resursele financiare și materiale obținute prin sponsorizări de către membrii comunității universitare pot fi utilizate numai în strictă conformitate cu prevederile contractelor respective de sponsorizare, în condițiile legii.

- (3) Modalitățile de constituire, dezvoltare și înstrăinare a bazei materiale a ASE, necesare educației și cercetării științifice, se propun de către Consiliul de Administrație și se aprobă de către Senat.
- (4) La nivelul tuturor structurilor și funcțiilor de conducere trebuie promovate cu consecvență principiile transparenței și gestionării eficiente a resurselor disponibile.

Art. 67. (1) Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, stațiilor didactice experimentale, institutelor de cercetare, campusurilor universitare, bibliotecilor, studiourilor/posturilor de radio-TV, precum și din alte spații dedicate proceselor de educație, formare profesională și cercetare științifică și dotările aferente, folosite de ASE, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze. Este considerat spațiu universitar și mediul online, constând în platformele sau grupurile utilizate pentru activitățile didactice și extracurriculare și de cercetare organizate în cadrul ASE.

(2) Spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar al persoanelor ce nu fac parte din comunitatea universitară, inclusiv al reprezentanților autorităților publice, este permis numai în condițiile prevăzute prin regulamentul intern sau, în situații speciale, neprevăzute de regulament, numai cu aprobarea scrisă și prealabilă a Rectorului sau a persoanelor autorizate de acesta.

(3) Fac excepție de la prevederile alin. (1) situațiile de forță majoră care pun în pericol viața, sănătatea sau integritatea corporală a membrilor comunității universitare.

(4) Prin regulamentul intern se poate limita accesul în spațiul universitar pe timpul nopții, în decursul perioadelor de vacanță, al zilelor nelucrătoare și sărbătorilor legale sau pe durata organizării unor activități cu acces reglementat.

(5) ASE asigură, în spațiul universitar, inclusiv în căminele studențești, acces gratuit la internet wireless pentru toți membrii comunității universitare. Caracteristicile tehnice ale rețelei de internet permite accesul la activități didactice online, la conferințe în format audio-video, precum și la orice altă activitate specifică procesului educațional.

(6) ASE asigură accesul studenților și profesorilor la cel puțin o bază de date științifică.

Art. 68. (1) ASE are în patrimoniu bunuri mobile și imobile din domeniul public sau din domeniul privat al statului.

(2) Drepturile pe care ASE le are asupra bunurilor din patrimoniul propriu pot fi:

- a) drepturi reale, după caz, drept de proprietate sau dezmembrăminte ale acestuia, uz, uzufruct, servitute și superficiei, potrivit prevederilor Legii drept de folosință dobândit prin închiriere, concesiune, comodat și altele asemenea;
- b) drept de administrare, de folosință, de concesiune ori de închiriere, în condițiile legii
- c) drepturi de creanță, izvorâte din contracte, convenții sau hotărâri judecătorești.

(3) ASE poate închiria activele disponibile cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Consiliul de Administrație, cu aprobarea Senatului universitar, poate decide participarea ASE la constituirea de fundații, asociații și societăți comerciale. Senatul aprobă, la propunerea Consiliului de Administrație, cuantumul și structura aportului, după caz, la patrimoniul, respectiv capitalul social al structurilor menționate.

Art. 69. (1) Resursele ASE sunt constituite din: resurse umane, stocul de cunoștințe, resurse financiare, resurse materiale și alte resurse, iar gestiunea și protecția acestora se realizează cu respectarea legii, în baza planului strategic și operațional de dezvoltare instituțională.

(2) Consiliul de Administrație ia toate măsurile necesare bunei administrări a resurselor materiale și financiare ale instituției, aplicând regulile gestionării prudente și eficiente a acestora.

(3) În situația în care se constată prejudicii aduse patrimoniului universității, se va proceda la recuperarea acestora de la persoanele responsabile, în condițiile legii.

Capitolul XI. INTERNAȚIONALIZAREA ASE

Art. 70. (1) ASE, prin acțiunile întreprinse din perspectiva internaționalizării, promovează valorile europene prin educație, cercetare, inovare și implicare în societate în conformitate cu Strategia proprie de internaționalizare.

(2) Strategia de internaționalizare este parte integrantă a Strategiei ASE, fiind propusă de consiliul de administrație și aprobată de Senatul universitar.

(3) Internaționalizarea are la bază următoarele arii prioritare:

- a) *Internaționalizarea acasă* care să conducă la internaționalizarea curriculumului și la creșterea numărului de studenți internaționali și a numărului de profesori din străinătate care predau în cadrul ASE
- b) *Internaționalizarea în străinătate* care se concretizează în creșterea mobilității europene și internaționale a membrilor comunității universitare și în dezvoltarea cooperării internaționale
- c) *Internaționalizarea cercetării* orientată către creșterea cooperării științifice internaționale și a vizibilității internaționale a rezultatelor cercetării din ASE;
- d) *Consolidarea prestigiului extern* care să aibă la bază creșterea vizibilității internaționale a ASE București ca furnizor regional de excelență în învățământul superior economic și de administrație publică

Art. 71. (1) Internaționalizarea acasă se va concretiza în:

- a) Dezvoltarea de programe de tip dublă diplomă și diplomă comună;
- b) Diversificarea și acreditarea internațională a programelor de studii ale universității;
- c) Definirea și operaționalizarea unei structuri integrate de activități internaționale extra-curriculare (școli de vară, *knowledge fairs*, *study visits*, *on the job trainings* cu partenerii ASE);
- d) Creșterea numărului de studenți străini înmatriculați la toate tipurile de programe de studiu prin intensificarea acțiunilor de promovare și conștientizare;
- e) Atragerea de personal didactic și de cercetare internațional, din spațiul academic european și anglo-american;

- f) Definirea și operaționalizarea unei structuri integrate de servicii suport destinată studenților străini și cadrelor didactice din străinătate.
- (2) Internaționalizarea în străinătate se va concretiza în:
- a) Creșterea mobilității europene și internaționale a studenților ASE;
  - b) Creșterea mobilității internaționale a cadrelor didactice în scopul îmbunătățirii calității actului de predare, îmbunătățirii abilităților de cercetare și a dezvoltării rețelei de contacte profesionale, cu scopul îmbunătățirii competențelor interculturale;
  - c) Perfecționarea personalului administrativ implicat în activitățile specifice de internaționalizare
  - d) Consolidarea acordurilor bilaterale de cooperare existente și definirea cadrului strategic de prioritizare a cooperării academice internaționale
  - e) Creșterea implicării partenerilor din mediul de afaceri multi și trans-național în activitatea de internaționalizare
- (3) Internaționalizarea cercetării se va concretiza în:
- a) Creșterea participării la conferințe internaționale relevante și stagii internaționale de perfecționare pentru personalul didactic și de cercetare, respectiv pentru studenți;
  - b) Stimularea cercetătorilor și a entităților de cercetare din ASE să se afilieze la consorții sau la rețele internaționale de cercetare, precum și recunoașterea performanței în inovare și cercetare, pe baza unor indicatori stabiliți printr-o procedură internă;
  - c) Susținerea cercetării științifice de înaltă performanță și creșterea capacității organizaționale de transfer al rezultatelor cercetării în mediul economico-social național și internațional.
- (4) Creșterea vizibilității internaționale a ASE se va concretiza în:
- a) Promovarea inovativă în plan regional și internațional a domeniilor de excelență ale ASE.
  - b) Creșterea capacității administrative de marketing și promovare a ofertei de studii pe piața educațională.
  - c) Concentrarea eforturilor pentru îmbunătățirea poziției ASE în raport cu indicatorii de internaționalizare.

Art. 72. În susținerea internaționalizării universității, ASE va adera la Programul național pentru internaționalizare universitară "Study in Romania", program organizat și finanțat de Ministerul de resort.

Art. 73. Modalitățile și condițiile de realizare a acțiunilor de cooperare internațională sau de participare la organizațiile europene și internaționale de profil se stabilesc printr-o procedură internă.

Capitolul XII. RELAȚIILE DE PARTENERIAT

Art. 74. (1) În exercitarea misiunii sale și pentru promovarea valorilor definerii ale Spațiului European al Învățământului Superior și Cercetării Științifice, ASE dezvoltă parteneriate la nivel național și internațional.

(2) Condițiile în care se pot încheia contracte care necesită derularea unor operațiuni financiare cu instituțiile publice și cu operatorii economici, în vederea unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă sau a creșterii nivelului de calificare a specialiștilor cu studii universitare, sunt adoptate printr-o procedură internă.

(3) Pentru îndeplinirea misiunii sale, ASE poate participa la constituirea de asociații sau poate forma consorții cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare științifică la propunerea Consiliului de Administrație și cu aprobarea Senatului universitar.

Capitolul XIII. MANAGEMENTUL CALITĂȚII UNIVERSITARE

Art. 75. (1) ASE promovează următoarele principii de bază ale managementului calității, în acord cu tendințele actuale la nivel european și internațional, având în vedere:

- a) *Centrarea pe student și celelalte părți interesate:* universitatea identifică cerințele prezente și viitoare ale stakeholderilor, asigurând satisfacerea lor.
- b) *Management performant care să susțină:* stabilirea unei viziuni clare privind viitorul ASE; atitudine proactivă și exemplu personal; înțelegerea schimbărilor intervenite în mediul extern și răspuns la aceste schimbări; asigurarea unui climat de încredere între membrii comunității ASE; încurajarea și recunoașterea contribuției fiecărei persoane la realizarea obiectelor strategice ale universității; promovarea unei comunicări deschise și oneste.
- c) *Implicarea personalului:* prin punerea în valoare a competențelor, cunoștințelor și experienței în relația cu stakeholderii.
- d) *Abordarea sistemică la nivelul conducerii prin:* integrarea proceselor care intervin în relația cu stakeholderii cu cele corespunzătoare activităților din interiorul ASE (începând cu definirea cerințelor referitoare la conducere, identificarea și asigurarea resurselor necesare, desfășurarea proceselor, până la evaluarea și analiza rezultatelor). Evaluarea și analiza rezultatelor sunt efectuate de către conducerea entităților funcționale ale ASE, în scopul identificării posibilităților de inovare și îmbunătățire a calității serviciilor educaționale oferite prin măsurare și evaluare.
- e) *Crearea mecanismelor necesare de asigurare a calității programelor de studiu* în conformitate cu cerințele acreditărilor internaționale în domeniu.
- f) *Îmbunătățirea continuă a calității serviciilor educaționale și de cercetare științifică:* îmbunătățirea continuă a calității tuturor proceselor; evaluarea periodică a criteriilor de evaluare stabilite, pentru a identifica zonele în care apare nevoia de îmbunătățire; îmbunătățirea continuă a eficacității și eficienței tuturor proceselor ASE; promovarea activităților bazate pe prevenirea

unor eventuale riscuri sistemice; recunoașterea contribuției fiecărui membru al comunității ASE în îmbunătățirea continuă a proceselor.

g) *Argumentarea deciziilor conducerii*: asigurarea unui sistem performant de colectare a datelor și informațiilor considerate relevante pentru obiectivele stabilite; întreprinderea măsurilor necesare pentru ca datele și informațiile să fie suficient de clare, disponibile și accesibile.

h) *Cultivarea creativității și inovării*: generarea de valoare și niveluri crescute ale performanței prin inovare sistematică, pe baza creativității părților interesate, ca surse potențiale de dezvoltare a ASE.

i) *Dezvoltarea capacității de reziliență*: adaptarea permanentă la condițiile și provocările actuale.

(2) Procedurile de evaluare a calității sunt cuprinse în Codul de asigurare a calității, adoptat de către Senat.

(3) Rezultatele activităților de educație și cele științifice din universitate, facultăți și departamente se fac publice prin rapoartele anuale de autoevaluare a calității activității academice realizate.

(4) Studenții sunt membri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității și întocmesc anual, prin reprezentanții lor din Senatul universitar, un raport de evaluare a asigurării calității universitare, pe care îl fac public.

(5) Calitatea activităților de educație și cercetare din universitate este evaluată intern și certificată extern în condițiile legii, iar rezultatele sunt făcute publice.

(6) Activitatea didactică și științifică a personalului didactic și de cercetare se evaluează cel puțin o dată la cinci ani, pe baza unei metodologii proprii aprobate de către Senatul universitar.

(7) Evaluarea activității didactice a personalului didactic de către studenți este obligatorie, rezultatele acestui proces fiind informații publice.

Capitolul XIV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSONALULUI DIDACTIC ȘI DE CERCETARE

Art. 76. (1) Pe lângă drepturile și obligațiile ce decurg din legislația muncii în vigoare, incidentă, personalul didactic și de cercetare din ASE are drepturi și obligații care decurg din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023, Carta universitară, contractul individual de muncă și fișa postului.

(2) Drepturile personalului didactic și de cercetare se referă la:

- a) dreptul de exprimare liberă a opiniilor academice în spațiul universitar și libertatea de predare, de cercetare și de creație, în conformitate cu criteriile de calitate academică;
- b) dreptul de a alege și a fi ales în structurile și funcțiile de conducere universitară;
- c) dreptul de proprietate intelectuală asupra propriei creații științifice;

- d) dreptul de a publica studii, articole, volume, fără restricții ale libertății academice, în conformitate cu criteriile de calitate academică;
- e) dreptul de a candida la obținerea de granturi naționale și internaționale;
- f) dreptul de a face parte din asociații și organizații sindicale, profesionale și culturale, naționale și internaționale, precum și din organizații politice legal constituite, în conformitate cu prevederile legii;
- g) dreptul la rezervarea postului didactic, în condițiile legii;
- h) dreptul la concediu de odihnă, în condițiile legii;
- i) dreptul la concedii cu plată sau fără plată, în condițiile legii;
- j) dreptul salariaților care domiciliază în alte localități de a beneficia de asigurarea de către instituția de învățământ superior, integral sau parțial, a transportului și cazării, cu încadrarea în bugetul aprobat;
- k) dreptul de a fi remunerat pentru munca depusă, în condițiile legii;
- l) dreptul de a beneficia de majorări salariale în funcție de specificul activității desfășurate și de calitatea acesteia, cu încadrarea în bugetul aprobat;
- m) dreptul de a beneficia de asistență medicală și stomatologică în cabinete medicale/stomatologice și psihologice, precum și în ambulatorii de specialitate și unități sanitare publice stabilite prin protocol încheiat între Ministerul Educației și Ministerul Sănătății;
- n) dreptul de a fi protejat în spațiul universitar, în condițiile legii;
- o) dreptul de a participa la concursul pentru obținerea gradației de merit;
- p) dreptul de a beneficia, la propunerea CA, cu aprobarea Senatului universitar, de un concediu plătit cu durata de 6 luni, o singură dată, pentru redactarea unor lucrări în interesul învățământului, pe bază de contract de cercetare ori de editare, în limita fondurilor alocate prin buget, din venituri proprii sau sponsorizări;
- q) dreptul de a beneficia, la propunerea CA, cu aprobarea senatului universitar, de suportarea integrală ori parțială de către instituția de învățământ superior a cheltuielilor de deplasare și de participare la manifestări științifice organizate în străinătate;
- r) dreptul de a beneficia, la propunerea CA, cu aprobarea senatului universitar, de suportarea de către instituția de învățământ superior a cheltuielilor de transport, dacă nu dispune de locuință în localitatea în care prestează munca;
- s) dreptul de a beneficia de reducerea cu 50% a costurilor de cazare, masă și tratament în bazele de odihnă și tratament, finanțată de la bugetul asigurărilor sociale de stat;
- t) dreptul de a beneficia la data încetării de drept a contractului de muncă, în urma pensionării, de două salarii raportate la ultimul salariu de bază, acordate de Ministerul Educației din sume de la bugetul de stat;
- u) dreptul de a primi ajutoare din partea ASE, în condițiile legii;
- v) dreptul de a primi ordine, medalii, diplome, plachete sau titluri onorifice, în condițiile legii;
- w) dreptul la mobilitate internațională pentru activități didactice și de cercetare științifică, în condițiile legii;

- x) dreptul de a se pensiona la împlinirea vârstei de 65 de ani, în condițiile legii;
  - y) dreptul de a continua activitatea în universitate după împlinirea vârstei de pensionare, în condițiile legii.
  - z) dreptul la suspendarea activității didactice, cu rezervarea postului, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap, conform prevederilor legale. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau susținătorii legali.
- (3) Obligațiile personalului didactic și de cercetare vizează:
- a) obligația de a contribui la realizarea misiunii ASE, prin calitatea activității didactice și de cercetare desfășurate;
  - b) obligația de a desfășura activitate didactică și de cercetare, cu respectarea criteriilor de calitate universitară;
  - c) obligația de a îndeplini sarcinile prevăzute prin contractul individual de muncă și fișa postului și de a satisface criteriile de performanță stabilite;
  - d) obligația de asumare, de către angajat, a unor standarde minimale ale rezultatelor activităților didactice și de cercetare, aprobate de Senatul universitar, la propunerea Consiliului de Administrație, în conformitate cu legislația în vigoare.
  - e) obligația de a respecta deontologia universitară și criteriile de originalitate în elaborarea lucrărilor didactice și științifice;
  - f) obligația de a respecta normele prevăzute în regulamentele, metodologiile și procedurile interne;
  - g) obligația de a se evalua periodic, în conformitate cu metodologia internă și în condițiile legii;
  - h) obligația de a efectua controlul medical periodic, în condițiile legii;
  - i) obligația de a respecta prevederile Codului de etică și deontologie universitară, precum și pe cele ale legislației în vigoare.

Capitolul XV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE STUDENȚILOR

Art. 77. (1) Au calitatea de studenți persoanele înmatriculate la programele de studii universitare de licență, masterat și doctorat pe întreaga perioadă a prezenței lor în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la absolvire sau exmatriculare, mai puțin în perioadele de întrerupere a studiilor.

(2) O persoană poate fi admisă și înmatriculată ca student, concomitent, la cel mult două programe de studii, indiferent de instituțiile de învățământ care le oferă. Orice subvenție financiară sau bursă din fonduri publice se acordă, conform normelor legale în vigoare, numai într-o singură instituție de învățământ superior, pentru un singur program de studii. În cazul studenților care beneficiază de mobilitate definitivă între instituții de învățământ superior sau programe de studii, subvențiile urmează studentul.

(3) O persoană poate beneficia de finanțare de la buget în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 78. Studenții sunt membri cu drepturi depline ai comunității universitare, fiind parteneri în managementul ASE, inclusiv în procesul de asigurare a calității activității.

Art. 79. Studenții au următoarele drepturi:

- (1) să beneficieze de prevederile Legii Învățământului Superior nr. 199/2023 cu modificările și completările ulterioare, ale Cartei ASE și ale Regulamentelor, metodologiilor și procedurilor universității;
- (2) să aibă acces neîngrădit la hotărârile luate de către structurile de conducere ale facultăților și universității;
- (3) să participe, prin reprezentanții lor, la procesul de elaborare și aprobare a regulamentelor, metodologiilor și procedurilor aferente tuturor aspectelor vieții universitare;
- (4) să beneficieze de finanțare de la buget, în urma concursului de admitere și a evaluării anuale a performanțelor profesionale (în cazul studenților din anul I de la programele de licență și masterat), conform prevederilor legale;
- (5) să beneficieze de finanțarea taxelor de studii sau de burse private, în baza unor contracte încheiate cu agenți economici ori cu alte persoane fizice sau juridice;
- (6) să aleagă liber programele de studii, în conformitate cu normele legale în vigoare și cu planurile de învățământ; în cadrul programelor de studii va fi asigurat un număr minim de cursuri opționale și facultative din totalitatea cursurilor oferite de universitate;
- (7) să beneficieze de acces pe pagina personală și/sau site-ul ASE București la planul de învățământ și fișele de disciplină înainte de începerea fiecărui an universitar și să fie informat, în primele ore ale fiecărui curs, în legătură cu fișa de disciplină, structura și obiectivele cursului, competențele generate de acesta, precum și cu modalitățile de evaluare și examinare;
- (8) să beneficieze de o evaluare obiectivă și nediscriminatorie a competențelor dobândite după parcurgerea unei discipline, cu respectarea fișei disciplinei, precum și să cunoască baremul după care a fost evaluat;
- (9) să beneficieze de examinare printr-o metodă alternativă atunci când suferă de o dizabilitate temporară sau permanentă, certificată medical, care face imposibilă prezentarea cunoștințelor învățate în maniera prestabilită de către titularul de curs, astfel încât metoda alternativă indicată să nu limiteze atingerea standardelor examinării;
- (10) să conteste notele obținute la examenele scrise, în condiții justificate, conform Regulamentelor privind activitatea didactică din ASE București; rezolvarea contestației va fi făcută de către o comisie diferită de cea care a evaluat inițial.
- (11) să cunoască nota/notele obținută/obținute în urma susținerii lucrării de licență/disertație în maximum două zile de la momentul susținerii; acesta este publicat pe pagina personală a studentului;
- (12) să aibă dreptul de proprietate intelectuală asupra diverselor lucrări/materiale publicate pe parcursul programului de studii la care sunt înmatriculați;

- (13) să beneficieze de mobilitatea programelor de studii, în conformitate cu regulile creditelor transferabile;
- (14) să folosească laboratoarele, amfiteatrele, sălile de cursuri și seminare, sălile de lectură, bibliotecile, punctele informatice, spațiile de cazare, sălile de gimnastică, bazele sportive și celelalte spații sau servicii puse la dispoziția lor de către ASE București, gratuit sau contra unui tarif aprobat de Senatul universitar;
- (15) să participe la concursurile organizate de ASE și de ministerul de resort pentru selecția beneficiarilor de mobilități sau burse în străinătate;
- (16) să desfășoare practică de specialitate, în cadrul ciclului de studiu în care este înmatriculat, în conformitate cu obiectivele programului de studii universitare, și să beneficieze de baza materială, transport și masă, asigurate în condițiile legii;
- (17) să participe la concursurile de repartizare a locurilor de desfășurare a practicii de specialitate, prevăzută în planul de învățământ (curriculum); la nivelul fiecărei facultăți și/ sau universități, după caz, va fi constituită o comisie de repartizare din care va face parte cel puțin un student reprezentant;
- (18) să beneficieze de recunoașterea practicii efectuate individual, după evaluarea gradului de îndeplinire a obiectivelor de practică în conformitate cu programul de studiu;
- (19) să primească și să completeze chestionarele de evaluare academică a cadrelor didactice, a cursurilor, seminarelor și lucrărilor practice; rezultatele evaluărilor vor fi publicate în rețeaua intranet a ASE București;
- (20) să participe la activități științifice studentești, concursuri profesionale, activități cultural-sportive;
- (21) să aleagă și să fie aleși în structurile consultative, deliberative și de conducere de la nivelul facultăților și al universității, în conformitate cu prevederile Metodologiei privind alegerea reprezentanților studenților ASE, aprobată de reprezentanții studenților în Senatul universitar;
- (22) să facă parte din organizații studentești;
- (23) să înființeze în ASE ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, organizații, precum și publicații, conform legii;
- (24) să desfășoare activități extracurriculare care contribuie la dezvoltarea lor profesională și/sau moral-civică și să poată primi, în baza efortului depus, un număr de credite de studii transferabile, ce se consemnează în suplimentul la diploma de studii, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, în baza unei metodologii propuse de reprezentanții studenților în Senatul universitar, avizată de Consiliul de Administrație și aprobată de Senatul universitar;
- (25) să primească burse și alte forme de ajutor material în conformitate cu reglementările în vigoare;
- (26) să beneficieze de tratament pentru refacerea sănătății în stațiunile balneoclimaterice sau de odihnă, în taberele studentești, în condițiile stabilite de ministerul de resort;

- (27) să beneficieze de termene de înscriere de cel puțin 5 zile lucrătoare de la afișarea anunțului pentru concursurile organizate în universitate, inclusiv cele pentru burse, tabere, cazare și mobilități internaționale, menționate în calendarul studentului;
- (28) să beneficieze de servicii de informare și consiliere academică, profesională și socială, fără plata de tarife sau taxe;
- (29) să beneficieze de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice universitare ori în policlinici și unități specializate, conform legii;
- (30) să beneficieze de cazare, cu excepția cazului în care studiază în localitatea de domiciliu, în condițiile legii și în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare;
- (31) să beneficieze de protecție în spațiul universitar din partea autorităților responsabile cu ordinea publică; protecția este solicitată de către orice student membru al comunității universitare;
- (32) să primească gratuit adeverințe sau situații școlare eliberate de ASE, precum și alte acte care atestă statutul de student, conform prevederilor legale;
- (33) să beneficieze de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate, conform legii;
- (34) să aibă acces neîngrădit la informații privind numărul, tipul și quantumul fiecărei taxe practicate de către ASE, precum și să cunoască mecanismele de stabilire a acestora;
- (35) să beneficieze de alte drepturi și libertăți prevăzute în Carta ASE și în alte reglementări interne;
- (36) să beneficieze de protecția datelor personale cu respectarea protecției datelor cu caracter personal conform Regulamentului nr. 679/27.04.2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE;
- (37) să beneficieze la începutul primului an de studiu de un „Ghid al studentului”, cu informații referitoare la: drepturile și obligațiile studentului, disciplinele din planul de învățământ, serviciile puse la dispoziție studenților de către ASE, procedurile de evaluare, quantumul taxelor, baza materială a universității și a facultății, informații despre asociațiile studențești legal constituite, modalități de acces la burse și alte mijloace de finanțare, mobilități, precum și alte facilități și subvenții acordate; acest ghid este elaborat de către Uniunea Studenților Academiei de Studii Economice din București (USASE), cu sprijinul compartimentelor de specialitate din cadrul ASE București; costul tipăririi acestui material va fi suportat de către universitate, iar tirajul va fi stabilit în concordanță cu numărul studenților înscriși în anul I (ciclul licență, masterat, doctorat) în anul universitar respectiv.
- (38) să beneficieze de un îndrumător de an și serie, din rândul cadrelor didactice din facultatea în cadrul căreia își desfășoară cursurile;
- (39) să studieze într-o limbă de circulație internațională, în limita locurilor acreditate;
- (40) să aibă un orar zilnic care să nu depășească 8 ore de la debutul la finalul acestuia;

- (41) să întrerupă și reia studiile, conform legislației în vigoare și regulamentelor pentru activitatea didactică din ASE București;
- (42) să sesizeze abuzuri și nereguli, în special cele cu privire la procesul de învățământ și activitățile conexe acestuia, dar și cele cu privire la situații care ar putea influența buna desfășurare a activităților de studiu individual și general, precum și să beneficieze de protecția identității sale.

Art. 80. Studenții înmatriculați la studiile universitare de doctorat au și următoarele drepturi specifice:

- (1) să beneficieze de sprijinul, îndrumarea și coordonarea conducătorului de doctorat, precum și a comisiei de îndrumare;
- (2) să participe la seminarele sau reuniunile de lucru ale personalului de cercetare-dezvoltare din cadrul școlilor doctorale atunci când sunt în discuție teme relevante pentru studiile universitare de doctorat;
- (3) să fie reprezentați în forurile decizionale ale școlilor doctorale și în Consiliul pentru studii universitare de doctorat, în conformitate cu prevederile Metodologiei privind alegerea reprezentanților studenților ASE București aprobată de Senatul universitar;
- (4) să beneficieze de logistica, centrele de documentare, bibliotecile și echipamentele școlilor doctorale pentru elaborarea proiectelor de cercetare și a tezei de doctorat;
- (5) să se înscrie la cursurile și seminarele organizate de alte școli doctorale;
- (6) să lucreze împreună cu echipe de cercetători din cadrul școlilor doctorale sau din cadrul unor unități de cercetare-dezvoltare care au încheiat acorduri sau parteneriate instituționale cu IOSUD ASE;
- (7) să beneficieze de mobilități naționale sau internaționale;
- (8) să beneficieze de sprijin instituțional pentru a participa la conferințe sau congrese științifice, ateliere de lucru, școli de vară ori iarnă și seminare naționale și internaționale în domeniul de specializare în care și-a ales teza de doctorat, în limita fondurilor disponibile;
- (9) să participe la sesiunile de comunicări științifice organizate de școlile doctorale;
- (10) să fie informat cu privire la curriculumul studiilor universitare de doctorat din cadrul școlilor doctorale.

Art. 81. Studenții etnici români din afara granițelor țării, bursieri ai statului român, beneficiază de gratuitate la toate manifestările care se desfășoară pe teritoriul României, conform legii.

Art. 82. ASE poate acorda cel puțin un loc pentru studii gratuite absolvenților cu diplomă de bacalaureat proveniți din centrele de plasament, conform legii și regulamentelor și metodologiilor aprobate de Senatul universitar.

Art. 83. (1) Candidații proveniți din medii cu risc socioeconomic ridicat sau marginalizate din punct de vedere social – rromi, absolvenți ai liceelor din mediul rural sau din orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori – pot beneficia de un număr de locuri finanțate de la buget, în condițiile legii. ASE București asigură, pentru această categorie de studenți, servicii gratuite de urmărire a traseelor educaționale în vederea asigurării integrării lor academice, sociale și culturale în comunitate.

(2) ASE asigură, pentru studenții cu dizabilități fizice, căi de acces adaptate acestora în toate spațiile universității, precum și condiții pentru desfășurarea normală a activităților academice, sociale și culturale.

Art. 84. Studenții au următoarele obligații:

- (1) să cunoască și să respecte prevederile prezentei Carte, regulamentelor, metodologiilor și procedurilor interne;
- (2) să se pregătească și să participe activ la orele de curs, seminar și laborator, precum și la verificările periodice prevăzute în planurile de învățământ (curriculum);
- (3) să întocmească și să susțină proiectele și probele practice;
- (4) să promoveze formele de evaluare a cunoștințelor în cadrul sesiunilor prevăzute de regulament;
- (5) să-și verifice situația școlară la sfârșitul fiecărui semestru și an universitar;
- (6) să respecte standardele de calitate stabilite de către ASE București;
- (7) să manifeste comportament civic și respect față de colegi, precum și față de cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și personalul administrativ;
- (8) să nu folosească un limbaj și comportament neadecvate mediului universitar;
- (9) să utilizeze în mod corespunzător, conform destinației stabilite, toate facilitățile și subvențiile primite;
- (10) să păstreze și să utilizeze cu grijă baza materială pusă la dispoziția lor de către ASE București, iar în caz contrar să suporte plata eventualelor prejudicii aduse;
- (11) să respecte curățenia, liniștea și ordinea publică în spațiul universitar;
- (12) să respecte regulile de prevenire a incendiilor și de apărare civilă;
- (13) să nu fumeze în spațiile ASE București, în caz contrar suportând sancțiunile stabilite de Senatul universitar în conformitate cu legislația în vigoare;
- (14) să participe la activitățile academice fără a fi sub influența băuturilor alcoolice sau a altor substanțe interzise;
- (15) să achite la timp obligațiile financiare față de ASE București, în condițiile asumate în contractul de studiu sau alte contracte încheiate cu universitatea;
- (16) să respecte orice alte obligații prevăzute în prezenta Cartă și în alte reglementări interne;
- (17) să citească fișa disciplinei și să își îndeplinească obligațiile de studiu individual;
- (18) să consulte cu regularitate site-ul universității și al facultății, pagina personală precum și avizierele;

- (19) să respecte Codul de etică și deontologie universitară.

Art. 85. Studenții înmatriculați la ciclul de studii universitare de doctorat au și următoarele obligații specifice:

- (1) să cunoască și să respecte prevederile prezentei Carte, regulamentelor, metodologiilor și procedurilor interne;
- (2) să respecte programul de pregătire individuală stabilit împreună cu conducătorul de doctorat și să își îndeplinească obligațiile de susținere a lucrărilor și de prezentare a rezultatelor cercetării;
- (3) să prezinte rapoarte de activitate conducătorului de doctorat și comisiei de îndrumare ori de câte ori i se solicită;
- (4) să fie în legătură permanentă cu conducătorul de doctorat;
- (5) să respecte disciplina instituțională;
- (6) să respecte orice alte obligații prevăzute în prezenta Cartă și în alte reglementări interne.

Art. 86. (1) Drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt detaliate în Codul Universitar al Drepturilor și Obligațiilor Studenților

(2) Alte aspecte privind viața studențească se regăsesc în Regulamentul privind reprezentarea și activitatea socială a studenților, aprobat de Senatul universitar.

Art.87. (1) Studenții au dreptul să își aleagă reprezentanții în structurile consultative, deliberative și de conducere din ASE București, conform legii, în baza Metodologiei privind alegerea reprezentanților studenților ASE București.

- (2) Studenții au cel puțin un reprezentant în Consiliul de Administrație, în structurile universității care gestionează serviciile sociale, comisia de etică și deontologie universitară, de avizare a rezultatelor cazării, de asigurare a calității, precum și în alte comisii.
- (3) Studenții au reprezentanți care participă la procesul de stabilire a modalității de desemnare a rectorului, precum și în cel de desemnare a acestuia, indiferent de modalitatea de desemnare.
- (4) Studenții reprezentanți sunt aleși prin vot universal, direct și secret, la nivelul tuturor formațiilor, programelor și ciclurilor de studii.
- (5) Circumscripțiile electorale privind procesul de alegeri al studenților pentru calitatea de membru al Senatului universitar sunt stabilite după cum urmează:
  - a) Circumscripția nr. 1: Facultatea de Administrație și Management Public.
  - b) Circumscripția nr. 2: Facultatea de Administrarea afacerilor cu predare în limbi străine.
  - c) Circumscripția nr. 3: Facultatea de Business și turism.
  - d) Circumscripția nr. 4: Facultatea de Cibernetică; Statistică și Informatică Economică.
  - e) Circumscripția nr. 5: Facultatea de Contabilitate și Informatică de Gestiune.
  - f) Circumscripția nr. 6: Facultatea de Drept.
  - g) Circumscripția nr. 7: Facultatea de Economie Teoretică și Aplicată.
  - h) Circumscripția nr. 8: Facultatea de Economie Agroalimentară și a Mediului.

- i) Circumscripția nr. 9: Facultatea de Finanțe; Asigurări; Bănci și Burse de Valori.
  - j) Circumscripția nr. 10: Facultatea de Management.
  - k) Circumscripția nr. 11: Facultatea de Marketing.
  - l) Circumscripția nr. 12: Facultatea de Relații Economice Internaționale.
  - m) Circumscripția nr. 13: Doctorat.
- (6) Reprezentantul studenților în Consiliul de Administrație este ales prin vot secret de către reprezentanții studenților în Senatul universitar, în conformitate cu prevederile Metodologiei privind alegerea reprezentanților studenților. Procesul de desemnare a studenților membri în orice alte structuri consultative, deliberative și executive decât cele prevăzute de Legea Învățământului Superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, se realizează în baza autonomiei universitare și se stabilește în conformitate cu dispozițiile Metodologiei amintite.
- (7) Cadrele didactice, personalul didactic auxiliar, personalul administrativ și structurile de conducere ale universității nu pot condiționa statutul de student reprezentant de performanțele academice, prezența la cursuri, seminare și laboratoare, acesta fiind reglementat în Metodologia privind alegerea reprezentanților studenților.
- (8) Cadrele didactice nu se implică în procedurile de alegere a studenților reprezentanți, indiferent de nivelul de reprezentare.
- (9) În vederea participării la procesul decizional al structurilor de conducere din care fac parte și a popularizării hotărârilor acestora, reprezentanții studenților îi consultă, respectiv informează, pe studenții ASE.

Art. 88. (1) ASE încurajează activitățile cultural-educative și sportive ale studenților. În acest scop, se pot organiza manifestări culturale, sportive, conferințe profesionale și științifice, acțiuni de educație sanitară, cenecluri etc.

(2) Activitățile pot fi organizate numai în afara programului de studiu, fără a prejudicia, direct sau indirect, activitatea profesional-științifică.

(3) Responsabilitatea organizării și desfășurării activităților cultural-educative și sportive revine inițiatorilor.

(4) Folosirea spațiilor ASE pentru manifestări cultural-educative și sportive se aprobă de către conducerea universității.

(5) ASE susține financiar și logistic, în limita resurselor disponibile, organizațiile studențești în activitățile pe care acestea le organizează - cercetare științifică, conferințe, școli de vară etc.

(6) Organizațiile studențești sunt partenere în toate acțiunile pe care le promovează ASE atât în privința promovării imaginii acesteia, cât și în demersurile de cercetare științifică și parteneriatele naționale și internaționale.

Art. 89. (1) ASE este membru fondator al Uniunii Studenților Academiei de Studii Economice din București (USASE) și susține activitatea acesteia. USASE, prin intermediul reprezentanților studenților în Senatul universitar și al Consiliilor Studenților (câte unul pentru fiecare facultate și

unul al studenților-doctoranzi), reprezintă interesele studenților ASE în raport cu universitatea, facultățile, departamentele și structurile tehnico-administrative.

(2) USASE, prin intermediul organismelor sale de la nivelul facultăților și al universității, este reprezentată, în conformitate cu legislația în vigoare, la nivelul organelor colegiale de conducere, participând activ la luarea deciziilor.

(3) USASE, prin intermediul organismelor sale de la nivelul facultăților și al universității, este partener în organizarea și desfășurarea alegerilor pentru structurile de conducere academică, desemnând reprezentanți în comisiile constituite în acest sens.

(4) Structurile de conducere ale ASE promovează valorile dialogului social în relația cu asociațiile studentești legal constituite, prin următoarele acțiuni:

- a) sprijinirea organizațiilor studentești legal constituite pentru desfășurarea activităților în spațiile aparținând universității.
- b) consultarea organizațiilor studentești legal constituite în privința îmbunătățirii climatului și condițiilor de educație și cercetare.

Capitolul XVI. CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ

Art. 90. (1) În activitățile didactice și de cercetare universitară, precum și în cele de management este obligatorie respectarea normelor de etică și deontologie universitară, a prezentului Cod de etică și deontologie universitară.

(2) Prevederile alin. (1) sunt obligatorii de la data adoptării prezentei Carte pentru toți membrii comunității universitare a ASE, precum și pentru alte persoane care au avut în trecut calitatea de membri ai comunității universitare a instituției.

(3) Codul de etică și deontologie universitară al ASE promovează următoarele **principii și valori fundamentale**:

- a) *Loialitatea față de ASE.* Membrii comunității universitare a ASE depun eforturi, cu bună intenție, pentru realizarea misiunii ASE și nu aduc prejudicii imaginii universității.
- b) *Integritatea morală și profesională.* Membrii comunității universitare a ASE adoptă în orice context o conduită morală, în acord cu prezentul Cod de etică și deontologie universitară al ASE, și fac eforturi pentru creșterea prestigiului universității.
- c) *Cooperarea comunitară și atitudinea neconflictuală.* Membrii comunității universitare a ASE cooperează și manifestă o atitudine neconflictuală, pentru a evita generarea de/angrenarea în conflicte în cadrul ASE.
- d) *Competiția onestă.* Competiția între membrii comunității universitare a ASE, individual sau în echipă, se desfășoară doar în vederea sporirii prestigiului ASE, cu evitarea conflictelor.
- e) *Respectul față de probitatea științifică.* Membrii comunității universitare a ASE recunosc și respectă realizările științifice ale celorlalți membri ai comunității universității și susțin, în orice context, aceste realizări.
- f) *Responsabilitatea morală și angajamentul față de ASE.* Membrii comunității universitare a ASE își asumă, la nivel individual și de grup, misiunea și obiectivele ASE, își orientează

activitatea profesională în funcție de acestea și susțin deciziile definitive luate de forurile decizionale ale universității.

- g) *Nediscriminarea și echitatea, egalitatea de șanse, accesul liber și egal la resurse materiale și servicii.* Membrii comunității universitare a ASE, la nivel individual și de grup, aplică tuturor un tratament egal, fără vreo discriminare la originea căreia s-ar afla o caracteristică particulară, cum ar fi – fără să se limiteze la – sex, gen, origine etnică sau rasială, naționalitate, religie sau credință, convingeri personale, eventuală dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală.
- h) *Conduita morală adecvată în raport cu studenții.* Personalul didactic și de cercetare, personalul didactic și de cercetare auxiliar, precum și personalul administrativ din ASE tratează întotdeauna studenții în mod obiectiv, corect, imparțial și nediscriminatoriu.
- i) *Comportamentul echilibrat.* Membrii comunității universitare din ASE evită, în orice context legat de ASE, comportamentul abuziv sau de neimplicare.
- j) *Respectul și acceptarea.* Orice formă de hărțuire, în mediul universitar, este interzisă.

Art. 91. (1) În **promovarea și apărarea libertății academice și a autonomiei universitare**, în directă relație cu **echitatea**, Codul de etică și deontologie universitară exprimă principiile și regulile pe care membrii comunității universitare din ASE consimt să le respecte și să le urmeze în activitatea lor profesională, stabilește standardele de referință și sancțiunile la care se expun și are rolul de a stabili profilul moral și comportamentul dezirabil al membrilor comunității universitare a ASE.

(2) Constituie elemente determinante ale Codului de etică și deontologie universitară al ASE următoarele principii de conduită:

- a) membrii comunității universitare a ASE au o conduită morală adecvată în orice context, fiind permanent preocupați de sporirea prestigiului propriu și al ASE;
- b) pentru soluționarea oricărei nemulțumiri în rândurile membrilor comunității universitare a ASE, individuale sau colective, se vor parcurge, succesiv, toate etapele specifice căii ierarhice;
- c) membrii comunității universitare a ASE au datoria morală de a lua măsurile necesare pentru evitarea apariției fenomenului suprasolicitării la locul de muncă, inclusiv prin aplicarea unor politici manageriale anticipative și prudente, care să diminueze riscul apariției unor astfel de situații, dar și prin îndeplinirea la timp a obligațiilor de serviciu;
- d) membrii comunității universitare a ASE adoptă o atitudine corectă din punct de vedere moral, prin care evită apariția situațiilor de hărțuire a unui membru al comunității universitare a ASE de către un alt membru sau de către un grup de membri ai comunității universitare;
- e) cercetarea științifică se realizează cu garantarea aplicării normelor de bună conduită privind respectarea ființei și demnității umane, precum și ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic.

Art. 92. (1) Pentru asigurarea respectării prevederilor prezentului cod se constituie și funcționează Comisia de etică universitară a ASE, cu un mandat de 4 ani. Comisia de etică universitară a ASE acționează independent față de orice altă structură sau persoană din cadrul instituției.

(2) În cadrul Comisiei de etică universitară a ASE funcționează o subcomisie dedicată eticii cercetării. Aceasta urmărește implementarea politicilor de etică în cercetare, în conformitate cu reglementările eticii cercetării științifice, care trebuie să acopere următoarele aspecte: publicarea și autoratul, respectarea demnității participanților la cercetare, gestionarea datelor de cercetare, colaborarea, conflictele de interese, fraudă, asigurarea unor medii eficiente de cercetare, respectiv prevenirea prejudiciului în cercetare și inovare.

(3) La ședințele Comisiei de etică universitară pot participa diferite persoane în calitate de invitați, printre care reprezentantul Direcției juridic și contencios administrativ a instituției.

(4) Comisia de etică universitară funcționează în baza regulamentului propriu, adoptat de către Senatul universitar al ASE.

(5) Comisia de etică universitară a ASE are următoarele atribuții:

- a) urmărește, în cadrul ASE, respectarea prezentului Cod de etică și deontologie universitară;
- b) asigură ducerea la îndeplinire a ordinelor ministrului educației pentru respectarea cadrului legal în domeniul eticii și deontologiei universitare;
- c) analizează și soluționează abaterile de la normele de etică și deontologie universitară, pe baza sesizărilor primite de la membrii comunității universitare ori din afara ASE sau prin autosesizare, stabilind, după caz, sancțiunile ce urmează a fi aplicate;
- d) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, prin propuneri adresate Senatului universitar pentru adoptare și includere în Carta ASE;
- e) realizează un raport anual referitor la situația respectării normelor de etică și deontologie universitară, care se prezintă rectorului și Senatului universitar – care îl adoptă – și constituie un document public;
- f) realizează activități de prevenire cu privire la încălcarea normelor de etică și deontologie universitară; în acest sens, se poate adresa direct comunității universitare a ASE – întregii comunități sau unor colective – pe adresa de e-mail instituțională și/sau pe pagina personală, cu mesaje de atenționare, ca acțiune de prevenție și consacrare a unei paradigme proactive în respectarea normelor de etică și deontologie universitară, precum și de combatere a unor comportamente lipsite de etică;
- g) acoperă funcția de consilier de etică, în particular de către membrii - cadre didactice, fiecare pentru facultatea pe care o reprezintă;
- h) monitorizează desfășurarea cursurilor de etică și integritate academică;
- i) propune spre adoptare Senatului universitar Regulamentul propriu de organizare și funcționare, al Comisiei de etică universitară a ASE;
- j) colaborează cu comisiile consultative de la nivel național.

(6) Hotărârile Comisiei de etică universitară a ASE sunt avizate de către reprezentantul Direcției juridic și contencios administrativ. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică universitară revine ASE.

Art. 93. (1) Conflictul de interese este situația în care persoana are sau ar putea avea un interes personal de natură patrimonială sau nepatrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor care îi revin.

(2) Interesul personal reprezintă orice avantaj, material sau de altă natură, urmărit sau obținut, în mod direct sau indirect, pentru sine ori pentru altul, de către personalul didactic, de cercetare și administrativ care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, o funcție de conducere, gestionare, control, prin folosirea reputației, influenței, facilităților, relațiilor și informațiilor la care are acces, în temeiul exercitării acesteia.

(3) Personalul didactic și de cercetare titular, respectiv personalul didactic și de cercetare auxiliar, precum și personalul administrativ din ASE se află în conflict de interese în una dintre următoarele situații:

a) ocuparea unei funcții de conducere conform Art. 49, alin. (1), de către o persoană care se află în relație de soț/soție, afiin sau rudă până la gradul al III-lea inclusiv cu o altă persoană, dacă prima persoană se află față de cea de-a doua persoană într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel din ASE;

b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare – inclusiv comisii de evaluare didactică și de examen de finalizare a studiilor universitare – sau comisii de concurs, în situația în care decizia afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III-lea inclusiv, precum și conducerea științifică la doctorat a soției/soțului, afinilor sau rudelor până la gradul al III-lea;

c) participarea unei persoane care deține funcție de conducere la evaluarea soțului/soției, afinilor sau rudelor până la gradul al III-lea;

d) participarea în cadrul aceleiași comisii/organ colegial de conducere, constituit conform legii, a persoanelor care au calitatea de soț/soție, rudă sau afiin până la gradul al III-lea inclusiv;

e) participarea unui membru al comunității universitare a ASE, care are calitatea de membru într-o comisie a Ministerului Educației, la analizarea unei situații care are legătură cu ASE.

(4) Se consideră decizii sau acte adoptate ori încheiate în condiții de conflict de interese și cele ale structurilor deliberative la care cel puțin unul dintre membri se află în conflict de interese și nu s-a abținut de la vot ori de la dezbateri.

(5) În cazul existenței unui conflict de interese, personalul didactic, de cercetare sau administrativ este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la alin. (3) și să informeze de îndată persoana căreia îi este subordonat direct. Aceasta este obligată să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(6) În cazurile prevăzute la alin. (5), la propunerea persoanei căreia îi este subordonat direct cadrul didactic, de cercetare sau administrativ în cauză, este desemnată o altă persoană, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

Art. 94. (1) În conformitate cu prevederile legii, incompatibilitatea presupune interdicții privind exercitarea concomitentă a unor funcții și demnități.

(2) În conformitate cu cerințele legislației incidente, incompatibilitatea la nivelul ASE presupune, sub aspectul conducerii, controlului, autorității și evaluării:

- a) situația în care o persoană deține sau exercită în cumul o funcție de conducere, conform Art.49, alin. (1), și o altă funcție de conducere din categoria acestora;
  - b) situația în care o persoană deține sau exercită o funcție de conducere, conform Art.49, alin. (1) și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar sau de președinte al consiliului județean;
  - c) situația în care ordonatorul de credite din cadrul ASE deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;
  - d) situația în care o persoană deține în cumul calitatea de membru în Consiliul de Administrație al ASE și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de către ASE în condițiile art. 16, alin. (1) din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023;
  - e) situația în care o persoană deține o funcție de conducere în ASE și părți sociale sau acțiuni la o societate comercială care are contracte comerciale, contracte de lucrări sau de servicii cu universitatea.
- (3) Persoanele aflate în situația de incompatibilitate prevăzută la alin. (2) au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

Art. 95. Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane.

Art. 96. (1) Constituie abateri ale membrilor comunității universitare a ASE de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată, împiedicarea sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic

necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

- d) comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării calității de autor;
- e) încercarea de a promova un examen prin dare de mită sau prin presiune făcută din interiorul sau din afara ASE, indiferent prin ce mijloace se materializează aceasta;
- f) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților prevăzut la art. 93 și 94 și nedeplinirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- g) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- h) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criteriile prevăzute de art. 2, alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- i) fraudarea evaluării;
- j) plagiatul.

(2) Constituie abateri de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică:

- a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
- b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
- c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare.

(3) Constituie abateri de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere:

- a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) obstrucționarea activității Comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în Legea Învățământului Superior nr. 199/2023 și în Codul de etică și deontologie universitară, după caz, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către Comisia de etică universitară, de către CNATDCU sau de către CNEMU.

(4) Constituie abateri de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație, precum:

- i) pretinderea sau acceptarea de către un cadru didactic de favoruri de orice natură, de cadouri sau de alte foloase materiale din partea studenților;
  - ii) prestarea de către cadrul didactic a unor activități remunerate în favoarea unor studenți, în afara cadrului instituțional;
  - iii) condiționarea participării studenților la orice formă de examinare de cumpărarea materialelor bibliografice;
  - iv) prestarea de către un student a unor activități neremunerate în favoarea cadrului didactic, a soțului/soției acestuia ori a unei rude până la gradul al III-lea;
- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei, precum:
- i) discriminările între membrii comunității universitare pe criterii de vârstă, etnie, sex, gen, clasă, dizabilitate, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor de discriminare sub forma „acțiunilor pozitive” prevăzute de lege;
  - ii) violența fizică, folosirea unui limbaj ofensator sau abuzul de autoritate la adresa unui membru al comunității universitare;
  - iii) atacurile personale, intimidarea, amenințarea, umilirea, șantajul sau afirmațiile defăimătoare la adresa altor membri ai comunității universitare;
  - iv) formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg;
- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și nesocotirea obligațiilor interne ce derivă din această încredere, inclusiv desfășurarea de activități ce aduc prejudicii de imagine ASE, prin propagandă și acțiuni de destructurare instituțională, campanii de dezinformare în mass-media ori alte activități care pot afecta realizarea misiunii instituției.

Art. 97. Conform legislației, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

- a) coautor al unei publicații – orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;
- b) confecționare de rezultate sau date – raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- c) discriminare – orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice;
- d) falsificare de rezultate sau date – raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori

numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;

- e) hărțuire – orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv;
- f) hărțuire sexuală – pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relații de muncă sau al unei relații între personalul din învățământul superior și studenți, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situație umilitoare;
- g) plagiat – prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- h) violență psihologică (*bullying*) – acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau grup de persoane, și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, comportamente ce se desfășoară în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale.

Art. 98. (1) Persoanele care au avut sau care au calitatea de membru al comunității universitare și au săvârșit abateri de la normele de etică și deontologie universitară răspund civil, administrativ, profesional sau disciplinar, după caz.

(2) Încălcările normelor de etică și deontologie universitară se verifică de către Comisia de etică universitară a ASE.

(3) Orice persoană poate sesiza Comisia de etică universitară din ASE cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online și se înregistrează la registratura ASE.

Art. 99. (1) În baza hotărârilor Comisiei de etică universitară, instituția aplică sancțiuni personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare și personalului administrativ, inclusiv personalului cu funcție de conducere, precum și studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți.

(2) Sancțiunile stabilite de Comisia de etică universitară a ASE sunt puse în aplicare prin decizia rectorului.

(3) Sancțiunile care se pot aplica personalului didactic și de cercetare și personalului didactic și de cercetare auxiliar, precum și personalului administrativ de către Comisia de etică universitară a ASE pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară sunt următoarele:

- a) avertismentul scris;
- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- c) destituirea din funcția de conducere;
- d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;
- e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau a dreptului de numire ca membru în comisii de concurs;
- f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(4) Sancțiunile care se pot aplica studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară sunt următoarele:

- a) avertismentul scris;
- b) anularea rezultatelor evaluărilor;
- c) exmatricularea;
- d) alte sancțiuni prevăzute de actele normative în vigoare.

(5) Se sancționează cu exmatricularea prezentarea de către student sau de către studentul-doctorand, în contul obligațiilor sale profesionale, a unei lucrări cumpărate, copiate sau falsificate.

(6) Prezentarea unei lucrări cumpărate, copiate sau falsificate de către student în vederea susținerii examenului de finalizare a studiilor se sancționează cu exmatricularea, fără drept de reînmatriculare în ASE.

Art. 100. Lucrările de licență, disertație, tezele de doctorat și cele de postdoctorat sunt verificate pentru garantarea originalității, într-un sistem antiplagiat al ASE recunoscut de către ministerul de resort.

Art. 101. Metodele de instruire și de ajutorare a membrilor comunității universitare, precum și principiile pentru gestionarea riscurilor etice și mecanismele de raportare și de protecție a victimelor vor fi prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de etică universitară.

Capitolul XVII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 102. (1) Prezenta Cartă poate fi amendată la inițiativa Consiliului de Administrație, a unei treimi din numărul membrilor Senatului sau a unei treimi din numărul personalului didactic și de cercetare titular, respectiv din numărul studenților înmatriculați în ASE.

(2) Prezenta Cartă se aprobă de către Senatul universitar după dezbaterea ei în comunitatea universitară, prin vot deschis cu majoritate absolută, în prezența a minimum două treimi dintre membrii senatori.

Art. 103. Prezenta Cartă a fost aprobată în ședința Senatului ASE din data de ..... și intră în vigoare după rezoluția pozitivă a Ministerului Educației.

PROIECT